

Kopenhago pranešta, kad vokiečiai jau paėmė Rygą. Privatini pranešimas sako, kad Baltiko jurėje tarp vokiečių ir rusų karo laivų įvyko didelis mušis. Žinios nepatvirtintos ir dėlto nesinori tikėti jų teisingumui.

ITALIJA APSKELBĖ KARĄ AUSTRIJAI.

Roma, gegužio 23 d. — Šiandien Italija formaliskai apskelbė karą Austro-Vengrijai. Italijos ambasadoriui Vienoje, kunigaikščiui D'Avarna, įsakyta perduoti karo apskelbimą baronui Burian'ui, Austrijos svetimų reikalų ministeriui.

Atėjusios iš Italijos bei Austrijos parubežės žinios praneša, kad parubežėje jau ir susirėmimai įvyko, nors, tiesa, formaliskai dar nepradėta kariuoti. Neoficialės žinios skelbia, kad austrų patrolė perėjo per rubežius, Italijos pusėn, bet italų Alpų kariuomenė atmušus austrus atgal.

Iš Amerikos.

AUSTRAI SUDEGINO GYVUS SERBUS.

New York, N. Y., gegužio 18 d. — Anglų istorikas George Macaulay Trevelyan pasakoję ponios Payne Whitney surengtam vakar po pietų ant Fifth avenue susirinkime, kad austrai degino gyvus serbus. Sulig jo nurodymo savo prakalboj, pereitais metais rugpiučio mėnesį Austro-Vengrijos išleistojo proklamacijoj pasakyta, kad serbai yra žmogžudžių rasė ir dėlto su jais reikia šiurkščiai-žiauriai pasielgti. Magiarai įsiveržę Serbijon ir užmušę 3,000 ar 4,000 ramių serbų. Tuli jų buvo gyvi sudeginti, kietais išlupta akys, nukirpta ausys ar tam panašiai pasielgta. Po dviejų dienų austrai tapo išvyti, tad pasiliko aiškūs davadai, liudyjantie apie austrų žvėriškus darbus.

SUTIRPO SIDABRAS.

Omaha, Neb., gegužio 18 d. — Ant Missouri gelžkelio buvo užsidegęs traukinis. Sudegė keturi vagonai, kuriuose buvo sidabro rūda vertės \$50,000. Metalas ištirpo ir išsiliejo į kornų lauką.

MIRĖ MILIJONIERIUS.

Buffalo, N. Y., gegužio 18 d. — Užvakar čia pasimirė Seymour H. Knox, prezidentas Woolworth Co. ir narys kitų kompanijų.

Jis gimė 1861 m. miestelyj Russel, N. Y. Pirmiausia dirbo sankrovj, o paskui su savo pusbroliu F. W. Woolworth užsidėjo "5c. ir 10c." sankrovą mieste Reading, Pa.

Woolworth Co. pirmiau vadinosi Knox-Woolworth. 5c. ir 10c. sankrovos yra beveik visuose Amerikos miestuose.

Mirdamas paliko \$20,000,000 turta.

ANGLIJA UŽSISAKĖ KANUOLIŲ.

Bethlehem, Pa., gegužio 19 d. — Bethlehem plieno kompanija gavo užsakymą nuo Kitchenerio padaryti Anglijai 8,000 kanuolių. Su užsakymu buvo prisiųstas čekis ant \$16,150,000.

ITALIJA UŽSISAKĖ ANGLIŲ.

Philadelphia, Pa., gegužio 19 d. — Italijos valdžios agentai užsakė dviem kompanijoms kaip galima greičiausia pristatyti Italijon 200,000 tonų anglių.

PAVEDĖ SUV. VALST. PRIDABOTI DIPLOMATINIUS REIKALUS.

Washington, D. C., gegužio 19 d. — Austrijos ir Italijos ambasadoriai kreipėsi prie Suvienujų Valstijų prašdami, kad pridabotų jų diplomatinis reikalus Romoj ir Vienoje, jei tarp tų šalių kiltų karas. SUV. Valst. valdžia pranešė savo ambasadorams buti pasirengusioms tai padaryti.

AMERIKOS LAIVYNO MANEVROS.

Newport, R. I., gegužio 20 d. — Suvienujų Valstijų laivynas išsitiesė išilgai Atlantiko pakrantes ir bus žiurima, ant kiek jis pajęgtų atmušti atakas. Laivynas pasidalino į dvi dali. Viena dalis, vedama kontr-admirolo Beatty, nuplauks jurėn ir atakuos, o admirolas Fletcher su kita laivyno dalimi atmušinės atakas.

NEPRIPAŽIŠTA UZDRAUDIMO.

Washington, D. C. gegužio 21 d. — Prezidento Wilsono ir kabineto susirinkime šiandien prieita prie to, jog reikia Anglijai aiškiai nurodyti, kad Suvienujų Valstijos nepripažino ir nepripažįsta Anglijos padavadijimo, kuris paskelbė embargo (uždraudimą) ant neutralės komercijos su Vokietija.

Iš Lietuvos.

Šiauliai. Velykų šventėmis mirė dvarininkas Kazimieras Janavičius, Šiaulių Savytarpio Kredito Draugijos direktorius. Velionis dalyvavo ir lietuvių visuomenės gyvenime. Jis buvo vienu iš įsteigėjų Šiaulių "Varpo" draugijos; jo vardu sutaisyta buvo ne viena Šiaulių pagarsėjusi "didžioji gegužinė"...

Tai buvo savo krašto pilietis ir tikras žemaitis, nors ir priklausė prie dvarininkų luomo. Šiauliečiai geru žodžiu ilgai minės jo vardą.

Lygumai, Panevėžio aps. Ar pirmiau taip vogė ar ne,

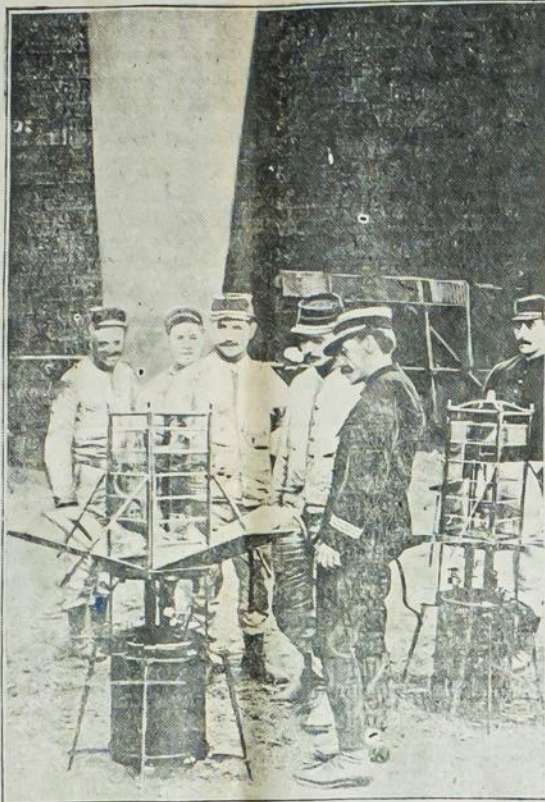

Photo by American Press Association.

Šis paveikslėlis parodo italų kareivius ir tam tikrus aparatus, su kuriais nakties laiku duoda aeroplanams signalus.

to nei nepasakysiu, bet kad dabar priviso vagilių, be abejo, tiesa. Ne vienas rytą randa tuščias kletis; vagia labiau mėsa, mat, ji dabar brangi. Daug toje apelinėje pavogta — vagių-gi niekur nesugauna, kas kaltas, nežinau. Vienam ukininkui patariau negaišus kreipties policijon, tik žmogelis liudnai nusiųpysojės atsakė: "Pavogė arklį, mat, dar ir balną pridėk, juk nesuras".

Kitas neturėjo Velykoms nei atsigavėti. Vien tik skurdus vargas.

Šiaulėnai, Kauno gub. Pas mus ukininkų padėjimas vis eina blogyn. Praėjusieji metai buvo blogi: šienas ir vasarojus bemaž visiškai pražuvo. Šiomet pavasaris dar nesirodo, o dauguma ukininkų jau senai perka pašarą (daugiausia šieną ir vasarojaus šiaudus). Kas parduoda, tai nežino kiek prašyti; pas mus, rodos, ne Ryga ir ne Petrogradas, o už šieno birkavą (parduodantieji prašo) nuo 7—10 r. Kiti, negaudami pirkti geresnio pašaro, šeria gyvulius vien tik rugieniais šiaudais.

Vilnius. Iš Liet. Dr. nukentėjusiems dėl karo šelpti komiteto išstojo pirmininko padėjėjas kun. Kukta, kurio vieton tapo išrinktas dr-as J. Basanavičius. Revizijos komisijon vieton pasiūlytinus kun. Kraujalio įėjo J. Kubilius.

Žemaičiuose. Naujamiestyje sudeginta kuone visos trobos; tenai ir Vainutuose vokiečiai sumanė jaunus žmones imti ir apie tai visų žiniai paskelbė. Sudeginta apie Kretingą sodžiai: Doktorai, Griškiai, mažiau nukentėjo Troidžiai. Dauguma pabėgėlių prisiglaudė

Skuode. Nesant čion šelpimo komiteto, pabėgėliais rūpinasi valdžia. Kiekvienam pabėgėliui duodama į dieną 2 svarai duonos ir karštus pietus. Vis dėlto jų skurdas yra didelis.

Parubežietis.

Šakiai, Naumiesčio apskr. Vokiečiai atsikraustę į Šakius nedaug žmonių miestelyje terado — visi kas tik galėjo paspruko. Tuoj miestelyje jie įvedė savo tvarką ir ėmė šeimyninkauti. Paviešėje dvi, tris dienas, jie pradėjo rinkti iš gyventojų vario ir žalvario daiktus; miestelyje-gi visus surinkę jau išsidangino ir į kaimus vario jieškoti. Veliau jie pradėjo kaimuose imti grūdus ir mėsą, o paskui paėmė iš apielinkės dvarų ir kaimų arklius, galvijus ir paukščius. Vokiečiai tokiu būdu visai ištuštino Šakių dvarą, Augustavo, Plieniskių, Klišių, Anapolio, Bartupio ir kaimus: Šilgalių, Pruselių, Bedalių, Melninkų ir Vargšų. Atsidanginę į Pruselių mokyklą vokiečiai sudraskė paveikslus ir sudaužė kedės, stalus ir tt.

Pas vieną ukininką radę mokytoją ir jo brolių, jie paėmė abudu nelaisvėn ir išėdami juodu išsivarė. Pakeilyje ėmė klausinėti, kas jie esą. Juodu atsakė "lenkai" esą, nors buvo lietuviai. Tarp vokiečių buvo vienas lenkas kareivis; jis ėmė prašyti, kad juodu paleistų. Vokiečiai galų gale juos paleido, bet iš vieno atėmė 300 rub., o iš kito laikrodį ir net batus nuavė. Šakiuose vokiečiai surinko apie 300 vyrų ir išgabeno juos Vokietijon, su likusiomis moterimis ir merginomis elgiasi labai žiauriai, o taip-pat ir su visais gyventojais. Išsyk vyrai slapstydavosi miškuose ir ten juos surado. J. G.

Prekybos ir pramonės reikalai Vilniuje. Karas nelabai tekludė Vilniaus miesto prekybos ir pramonės reikalus. Šiomet iki balandžio 1 d. iš miesto Valdybos paimta 5,500 liudymų prekybos įstaigoms laikyti, pernai iki to laiko buvo paimta 5,900; liudymų pramonės įstaigoms laikyti šiemet išsiėmė 1,069, pernai — 1,200. Pavieniai žmonės išsiėmė šiemet ir pernai tiek-pat liudymų — 1,400.

Senatas patvirtino Vilniaus teismo rumų uždėta bausmę ant "Lietuvos Žinių" redaktorės Žymantienės, kuri buvo nuteista 2 savaitėm tvirtovės už išspaudinimą prieš rusų valdžią kurstančio straipsnio.

"Viltis" rašo, kad ir Seinų "Vadovas" rengiasi persikelti Vilniun. Matyt, galų gale visi kunigų laikraščiai atsikrustys į Vilnių.

Vilnius. Suvalkų gub. visuomenės Komitetas apie balandžio 1 (14) d. nutarė intaisyti Veiveriuose arbatinę-valgyklą ir produktų bei sėklos pardavimą, o neturtingiems dalis veltui. Tam darbui išrinkti 5 žmonės, tarp jų yra ir inžinierius P. Vitkauskas. Tų žmonių veikimas apims visą pakenunio apielinkę, kuri liuosa nuo vokiečių.

Suvalkų gub. ukininkams jau superkami sėklai javai. Jie bus duodami šitokiomis sąlygomis: Ukininkai turės tuojaus mokėti po 15% (nuošimčių) javų kainos, t. y. jei pudas kaštavo 1 rub., tai reikės mokėti 15 kap., o likusieji bus duodami paskolon neapribotam laikui. Bet jeigu kuris ukininkų visai neturės lėšų, tai galės gauti ir dovanai. Dvarininkai turės mokėti po 30% pūdų kainos.

Vilniaus miesto evakuacijos komisijos veikimo pusmetis. Vilniaus lenkų laikraščiai padėjo tokių žinių apie miesto evakuacijos komisijos veikimą. Kovo 15 d. suėjo 6 mėnesiai, kaip veikia toji komisija, kurios tikslas šelpti pabėgėlius.

Per visą tą laiką komisija surašiusi 4,001 pabėgėlių, jų tarpe buvo: lietuvių 1,174, lenkų 1,088 vokiečių (rusų valdinių) 689; žydų 600 ir rusų 450. Tikėjimui jie šiaip skyresis: katalikų 57 nuoš., evangelikų-reformatų 17 nuoš., žydų 15 nuoš., pravoslavų ir sentikių 11 nuoš. Kovo 15 d. tosios komisijos pašalpa naudojasi 2,229 žmonės: 600 žydų, 580 lenkų, 507 vokiečiai, 304 lietuviai ir 238 rusai. Žydais rūpinasi žydų organizacijos, kurios taidsančios prieglaudas, duodančios pietus ir tt. Komisija tik mokanti tam tikrą sumą skaitant po 8 kap. pietumų ir po 50 kap. mėnesiui kiekvienam pabėgėliui. Išpradžios komisijos globoje buvo daugiausia lietuvių, paskiau lenkų, žydų gi žymiai mažiau. Gi kovo 15 d.

buvę jau visai kitaip: daugiausia žydų; mat, daugelis lietuvių ir lenkų sugrįžę atgal į savo gyvenamąsias vietas (Suvalkų gub.). Komisijos sąmata per tą laiką pasiekusi 42,818 rub.

Pastarajam tos komisijos posėdyje įvyko vice-pirmininko permaina: juo išrinktas p. Mykolas Lukaševič.

Prūsų ukio padargai. Kovo 31 d. vietos ukio valdybos viršininkui M. Sielianinui pirmininkaujant ir dalyvaujant atvykusiems iš Petrogrado ukio departamento atstovams, Suvalkų ir Vilniaus ukio draugijų įgaliotiniams ir Vilniaus, Kauno, Gardino, Suvalkų žemės tvarkomųjų komisijų valdininkams, paskirstyta nukentėjusiųjų dėl karo vietų ukininkams rekvizitų Prusuose ukio padargai. Ukio padargų pavasario darbams dirbti pasirodė esama išviso 700 su viršum, 20 tukst. rublių vertės. Tų padargų tečiau tik dalis galinti tiktai tuojaus, kitus reikišią pataisyti. Tuos padargus, kurie jau dabar tinka laukų darbams dirbti, nutarta paskirti vien Suvalkų žemės ukininkams. Kitus, kurie turį būti pataisyti per dvi savaites, nutarta paskirstyti tokiu būdu: 50% Suvalkų gub., 20% Kauno gub., 20% Gardino gub. ir 10% mažiausia nukentėjusiam Vilniaus gub.

Ylakiai, Telšių apskr. Pėsimečius karo audrai Kauno gub. pasienin, suskato ir ylakiškiai daryti ukų "apsencas" (sarašus), ypač Vižančių ir Kervių sodžiai. Bet, kaip teko girdėti, labai nepatenkinti raštininku, kad jis brangiai imąs — po 1 rubl. nuo ukio. Į dieną surašoma 6—7 ukiai. Šaltyšiu už surašymą reikia mokėti pusrublį.

Žaliojoj girioj. (3 mylios nuo Panevėžio) yra dar vilkų, briedžių, o paskutinėmis dienomis pastebėta ir šernas. Visi stebisi iš kur jis galėjo čion atbėgti.

S—tis.
("Liet. Žin.")

LIETUVIAI AMERIKOJ.

LAWRENCE, MASS.

Gegužio 16 dieną vietos lietuvių draugijų komitetas surengė agitativas prakabas dėl šelpimo Lietuvos žmonių. Prakalbos buvo didžiulėje miesto salėje. Kalbėjo kun. Jusaitis, Dr. Mikolaitis, p-ni O. Ramanauskienė ir iš Brocktono kun. Urbanavičius. Kun. Jusaitis apart raginimo aukoti dar paskaitė keliolika straipsnių iš vilniškės "Vilties" apie karą Lietuvos gyventojų padėjimą, daugiausia apie tas vietas, kur vokiečiai pirmuoju ir antruoju atveju perėjo.

Antrasai kalbėtojas, kun. Urbanavičius, gražiai paaiškino apie lietuvių politines ir draugijines sroves, apie mažą lietuvių rūpinimąsi Lietuvos reikalais (sako, Amerikoje lietuvių esama apie 600,000, o gal ir daugiau, bet aukų, visus fondus peržvelgus, tesurinkta tik apie \$25,000). Kun. Urbanavičius

kalba gražiai, interesingai ir švariai. Net malonu klausyti. Rodos, kad ir ne kunigas. Trečioji, p-ni Ramanauskienė, kuodžiausia ragino, kad vietos lietuviai rinkyt drabužius ir juos sunėšę tam tikrai besirūpinančiam komitetui išsiųstų ar į Scrantoną arba į Brooklyną. Paskutinis buvo Dr. Mikolaitis. Tai yra savotiškas, originalus kalbėtojas. Jis išpradžių tokių gražių, mandagių juokelių padaro, kad gal daugumai besmudančiai publikai gyvumas, šyps padaro, na ir paskui rėžia naudingus žodžius. Publika tartum šviežia. Gyvumas ir kalbėtojas atjautimas.

Kolektoriams pereinant per publiką surinkta lygiai 156 doleriai.

Tarpe kalbų gražiai padainavo keletą gražių dainelių parapijos choras, po vadovyste varg. Paulukaičio, ir svietiškas "Liaudies Choras" po vad. Aug. Jankausko. Taipgi vietos liet. beinas sugrojo gražių muzikos gabaliukų. Bet visų domą atkreipė dviejų mažiukų vaikų gabumas. Vienas 5 metų, kitas 7 — labai gražiai paskambino pianą ir pagrįjo smuiką. Abu vaikai — broliukai yra Igno Umpos sunai. Garbė jiems! Taip tai lawrenciški praleido geg. 16 d. vakarą. Visi džiaugias, užganėdinti. Nebuvo užgaulioti nei žmogaus jausmai, vien tik buvo teikiamas aiškus supratimas apie Lietuvą, apie jos vargus, apie žmogaus pareigas. Daugiau tokių prakalbų!

M. B—lis.

GARDNER, MASS.

Gegužio 15 d. TMD. kuopos klubas vaidino dviejų veiksmy komediją "Velnias ne boba". Teatro pažūrėti susirinko apie pastrečio šimto publikos, o po teatro ant šokių ir dainų prisirinko ligi 400 ypatų, tarp kurių buvo lenkų, finų, francuzų ir anglų. Žodžiu sakant, tiek buvo publikos, kad salėje mažai vietos buvo ir negalima buvo tinkamai pašokti.

Reikia priminti, kad šiame vakarėlyje TMD. choras "Aidas" po vadovyste p. L. Deltuvo sudainavo 5 dainas. Dainos visiems, butent ir svetimtaučiams, labai patiko; svetimtaučiams pirmą sykį teko išgirsti lietuvišką chorą dainuojant lietuvių dainas.

Gegužio 30 d., nedėlio po pietų kalbės p. J. O. Sirvydas. P-as Sirvydas yra gerai visiems žinomas Amerikos lietuvių veikėjas, užsitarnavęs nuo lietuvių pagarbos; jisai suorganizavo LSS, ir pradėjo leisti laikraštį "Kovą"; dabar jisai darbuojasi ant tautinės dirvos ir yra Lietuvių Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo finansų sekretoriu. Dėlo reikia manyti, kad jo prakalbos pasiskaidyti susirinkus didelis skaitlis, kaip vietinių, taip ir iš aplinkinių miestelių — Atholo, Fitchburgo, Bondvillio ir Winchendonos.

Reporteris.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Panedėlio, gegužio 10 d. vakare buvo LSS. 56 kuopelės parengtos prakalbos. Kalbėtoju buvo pakviestas D. Kasparka iš Detroit, Mich. Kalbėtojas labai nuosekliai ir taip graudingai kalbėjo, kad tuli iš publikos turėjo net ašarot. Kalbėtojas apsiėjo neuzkabines tautiečių ir katalikų bei pastarųjų religijos, už kurių jie gatavi savo galvas padėti. Taip ir reikia. D. Kasparka gyvu paveiklu nupiešė žmonėms Europos karą ir tuos vargus, kuriuos šis karas darbininkams atgabeno. Taigi, kaip matot, kalbėtojas gerai atliko savo užduotį, už ką jam priklauso didelis ačiū.

Darbai eina visai prastai. Bet, neatšizvelgiant į bedarbę, mūsų žmonės gauna savo vargų našta "paskandint" alutį. Tik ir "gudrus" tie youngstowniečiai, kad "žino", kaip su vargu kovoti. "Ateities" Koresp.

BROOKLYN, N. Y.

Subatos, gegužio 15 d. vakare buvo bažnytinė salė, ant North 5 gatvės, "Kanklių" choro parengtas vakarėlis. Pirmiausia buvo pastatyta scenoje vieno akto komedijėlė "Paliepus knarkia". Atlikta vidutiniškai. Paskui keletas mažų mergaičių gražiai padeklamavo. Deklamacijos publikai patiko. Po to "Kanklių" choras, vedamas p. Diržio, labai gražiai sudainavo keletą dainelių, už ką publika dainininkams bei choro vedėjui padėkojo gausiu delnų plojimu.

Paskui prasidėjo linksmoji vakarėlio programo dalis — šokiai. Visi gražiai pasilinksminę išsikirstė vėlai naktį. Labai pagirtinas dalykas, kad žmonės pradeda apsieiti be svaiginančių gėralų, kurie yra visokių kivirčių ir pagaliaus muštynių priežastis. Reikia pagirti "Kanklių" chorą už parengimą gražaus vakarėlio be svaiginančių gėralų, o papeikti tas draugijas ir draugijėles, kurios rengia vakarus su svaiginančiais gėralais.

I šį vakarėlį buvo atsilankę ir kun. N. Petkus ir gražiai su svečiais šnekėdavosi. Paskutiniu laiku jis intaisė į aukščiausių paminėtą salę elektros šviesa, kurios ligi šiol nebuvo, ir nupirko krutamųjų paveiklų mašiną su visais prietaisais.

J. K. M.

BROOKLYN, N. Y.

Nedėlios, gegužio 16 d. vakare ant So. 1 gatvės pas vienus lietuvius atsibuvo balius — krikštynos. Žinoma, buvo ten užtektinai saldžiosios ir karčiosios. Dėlo svečiai taip įšilo, kad apie 12 val. naktį pakėlė didžiausią trukmą ir išbudino kitame name gyvenančius žmones. Bet to dar negana buvo, pradėjo vienas kitam pakausius dailinti, pasidarė kruvini, kaip galvijai. Tulus svečius pagaliaus dar per duris išmetė ir trepais nustumė žemyn. Tikrai lietuviški padarė... Gražus pavyzdys jaunims vaikams. Ko jie prisimokina tokiose vietose, sunku net ir aprašyti. Gėda jiems už tokius jų darbus!

"Ateities" platintojas.

NORWOOD, MASS.

Gegužio 12 d. Dean svetainėje atsibuvo moterų dr-stės N. P. P. Sv. susirinkimas. Nors jau ne kartą buvo paminėta apie mūsų katalikų moterų pasielgimus, bet dar kartą paminėsiu ir progos nurodysiu į tai, su koku tikslu lankosi į susirinkimus tos dr-stės narės. Apie tai turiu tiek pasakyti, kad jos per mėnesį laiko prisirinkimas įvairių pletkų ateina viena kitą išsipliusi ir viena kitai pasisakyti apie negerus darbus. Tai, rodos, svarbiausias jų lankymosi į susirinkimus tikslas. Negana to, jos dabar net išrado naujos mados išpažintį — viena kuri narė pasiprausiu balso atsistoja ir balsai prie visų narių pasako kitos narės nuodėmę. Pavyzdžiui, viena narė pasakė, kad pereinatis metais tokia ir tokia narė pavogė nuo dr-stės dolarį ir visoms girdint išvadino tą narę vagilka. Gražu klausyti tokios išpažinties. Tečiaus jos savo blogų darbų nemato arba stengiasi savo blogus pasielgimus primesti kam nors kitam, kad tik nuo savęs nusikratyti; jos mato tik kitų klaidas. Gal kuomet ir susipras, kad ne taip reikėtų elgtis geroms katalikėms, bet tuomet jau gali buti pervėlu.

Pagaliaus pasakysiu, kad jos, jeigu tik pamato apie savo blogus pasielgimus ir darbus ką nors parašyta laikraštį, tai tuojuos aimanuoja ir rupinasi apie atšaukimą "neteisingo apšeižimo". Apie tai jos kalba per ištisą susirinkimą. Bet, jei atsiranda moterų, kurios įneša ką svarbesnio, tai pirminkė visai neleidžia apie tą įnešimą kalbėti ir neduoda jo svarstyti. Tokios pat nuomonės yra ir pirminkės padėjėja, kad apie svar-

bius dalykus nereikia leisti kalbėti. Tas parodo, kad nei viena protaujanti moteris negali prigulėti prie tokios draugijos. Ir jos nori, kad tik tokios moteris prigulėtų, kurios visai nieko apie dalykus nesupranta. Prie tos draugijos priguli net ir tokių moterų, kad kita viena arba du žodžius lietuviškos kalbos teži, bet tokios narės yra pageidaujamos, nes jos apie jokią draugijos reikalus nesirupina.

Vienok užteks šį sykį, nes visų šios draugijos narių blogų bei peiktinų pasielgimų jokių būdu negalima nurodyti.

Narė.

NORWOOD, MASS.

Pirmi žingsniai. Gegužio 10 d. atsibuvo susirinkimas moterų pašalpinės draugijos, butent šv. Kotrininos, kuri apie trys mėnesiai atgal tapo sutverta. Nors, kaip matoma, neseniai šio moterų draugija tapo sutverta, bet ji jau pradeda stropiai darbuotis ir rupinties musų tautos reikalais. Viršminėtą dieną buvusiame susirinkime nutarta pereiti per vietos gyventojų butus ir parinkti drabužių, avalinės arba pinigų, o paskiau pasiūsti į tam tikrą centrą, iš kurio galima bus surinktus daiktus pasiūsti į Lietuvą nukentėjusiems nuo karo lietuviams. Ponios Šliupienės sumanymui kaikuriuos vietinės lietuviškos su dideliu džiaugsmu pritaria ir jau pradeda darbuotis.

Prisiminus apie p. Šliupienės sumanymą, turiu taipgi paminėti apie vieną liudną dalyką. Musų miestelyje yra ir kita moterų draugija — N. P. P. Sv., bet ši pastaroji į tą sumanymą nei atidos neatkreipia. Kodėl tos draugijos narės nesirupina musų tautos reikalais, į tą klausimą tegul jos pačios atsako. Bet man rodos, jos nesirupina dėlto, kad jos turi per daug kitokių reikalų: savo susirinkimuose turi viena kita gerai išsikolioti, reikia svarstyti apie korespondencijų atšaukimą, turi pyktis ir sielotis, kam korespondentai parašo apie jų peiktinus darbelius ir tt. Koks darbas, toks ir užmokesnis.

Prie šv. Kotrininos draugijos priguli visos pažangesnės šio miestelio moteris. Jų pažangumas matomas jų darbuose: jos moka gražiai pasielgti, mandagiai su kitu žmogum pasikalbėti, susirinkimuose svarstos svarbesnius bėgančius reikalus ir, progai pasitaikius, gražiai pasilinksmina. Balandžio 19 d. atsibuvo puikioj Lietuvių Labdarystės Draugijos salėj šios draugijos rupesčių parengtas balius, kuriame jaunimas ir suaugusieji turėjo progos gražiai pasilinksinti. Apart įvairių šokių buvo dar ir žaishų. Abėnai sakant, iš visa ko matyt, kad naujoji moterų draugija rupinasi naudingais dalykais. Linkėtina jai gerų pasekmių gražiai darbuotis ant tautiškos dirvos, kad ateityj butų iš ko pasidžiaugti.

Teisybės Mylėtoja.

WEST LYNN, MASS.

Pastebėjęs "Keleivio" No. 19 melagingą korespondenciją, kurią nešidrovima užgaulioti vietinių lietuvių, pasiryžau nors ir per kitą laikraštį atsakyti. Tas korespondentas pasirašydamas tikrą pavardę, mano intinkinsias žmones ir priversias juos tikėti į nebutus daiktus, kad visi sekty paskui jį, o ne paskui kitą ką. Bet šiame amžiuje nors ir dešimts tikrų pavardžių po korespondencijoms pasirašyk, o jei bus melas, tai ir pasilik melu — nebus teisybė. Tas korespondentas — S. Zalieckas labai graudingai nusiskundžia, buk West Lynno lietuvių mažai darbuojasi ant visuomeniškos dirvos. Kaip matosi, tai viskas, pagal S. Z. nuomonę, atbulai eina. Kuomet musų katalikiškoji visuomenė subruzd darbuotis, tad socialistams tas buvo didžiausiu smugiu, užtai jie ir pra-

deda gailias ašaras lieti, apverkdami savo klaidingus darbelius. S. Zalieckas sako: "Kaip tik nubalsavo Lynne salinius (per šėsis metus jų nebuvo), tai tuojaus pasakiau, kad apšvieta tarpe lietuvių puls, ir su 89 salinių pagalba lietuvių katalikai pasistatė bažnyčia. Dabar tas jau pildosi. Neuzilgo galės katalikai sakyti: 'O žodis Zaliecko stojosi kunu ir gyvena tarpe lynniečių lietuvių.' Liksiu pranašu." Jau yra trys metai, kaip gyvenu Lynne ir gerai žinau, kad trys metai atgal salinių čion dar nebuvo. Tuomet aš S. Z. ir kitiems kalbėdavau, jog Lynne susitvėrė nauja organizacija, kuri suorganizuos visus lietuvius katalikus. Tai reiškia, kad J. Baltrušaičio kalba išsiplidė, nes šiandien jau maždaug viską turime, ko geidėme. Tas darbas buvo pradėtas jau du metai atgal, o salinių vis dar nebuvo. Tai ką gi S. Z. pasakysite ant to? Turbut nieko, nes nieko kito negalite padaryti.

Toliau S. Z. skundžiasi, buk parapijonai žadėjo jį su kumščiomis paglostyti. Iškur tamsa žinai, kad jie žadėjo? Man rodos, kad su S. Z. nėra apie ką ginčyties, nes jis tiek apie mokslą supranta, kiek mažas vaikas apie žvaigždes. Man vieną kartą teko įnešti diskusijos mokslišką temą, tai S. Z. atsisakė ją visai diskutuoti, nes, girdi, nesupranta. Aš nemanau, kad musų brangus jaunimas ir kartu visi vietiniai katalikai panorėtų sugrįžti į tą padėjimą, kokis buvo trys metai atgal.

J. Baltrušaitis.

CHARLESTOWN, MASS.

Šiame miestelyje ne daug yra lietuvių, bet atsitinka visokių atsitikimų. Visa laimė tik tame, kad niekas apie tuos atsitikimus neparaso ir dėlto niekas apie juos nežino. Žinoma, kol buvo toks dalykų stovis, kol niekas nerašė, tai ir negalima buvo žinoti. Bet bus gana to, nebesisilėpkime ir pasirodykime kitiems lietuviams su savo įvairiais atsitikimais.

Šitoj korespondencijoj parašysiu apie vieną atsitikimą.

Subatoj, gegužio 8 d. 10:45 val. vakare atėjo į Mikolo Lukošiaus valgomųjų daiktų krautuvelę, po No. 545 Medford gat., mažai pažįstamas vyras ir pareikalavo pinigų. Kadangi krautuvelės savininkas pasipriešino, tai tas vyras griebė jam už gerklės, pasidarė trenksmas. Ant laimės antram krautuvelės skyriui buvo ponia Lukošienė su tarnaitė, 12 metų mergaitė (aire), taigi Lukošienė puolė laukan ir pradėjo šaukti pagalbos, o tarnaitė pagriebė ilgą peilį. Netrukus pribuvo policistas. Kaip jis nustebo pamatęs, kad mergaitė laiko peilį prie pilvo svetimoj vyro ir šypsodamos kalba: "Nei nemėgink pasijudint, nes žarnas paleisiu." Policistas paliuosavo mergaitę nuo tos keistos sargybos, o tą vyrą nusivedė prie "bakso".

Gegužio 10 d. tas vyras buvo pašauktas į teismą, kur pasirodė, kad tai yra lietuvis Jonas Skapinskas. Liudininkai liudyjo, kad Skapinskas nėra plesku ir kad taip pasielgęs vien dėlto, kad buvo girtas. Ir jis prie to prisipažino. Paskui apsverkė vargšas, kaip mažas kudikis, ir prižadėjo daugiau nebegerti svaiginančių gėrimų. Už tokį netikusį savo pasielgimą J. Skapinskas turėjo užsimokėt \$12 pabaudos ir turės but 6 mėnesius po policijos priežiūra.

M. Švogeris.

RUSIJOS REIKALAI IR DARDANELIŲ SAŠIAURA.

Dardanelių sąsiaura buvo ir pasilieka vis dar opiausia viso Balkanų klausimo vieta, aplink kurią susipyne

yra priešingiausi didžiųjų ir mažųjų valstybių reikalai. Tasai įvairių valstybių reikalų priešingumas Dardanelių klausime taip yra didelis, jog jam išrišti nėra dar ligšiol išradusios budo nei taip susigiedojusios šiam kare valstybės sąjungininkės, kaip antai Anglija ir Francija iš vienos pusės ir Rusija iš antrosios. Jei butent Anglija ir Francija, kiek galima spręsti iš jų dviejų spaudos balsų, daugiausia yra linkusios pripažinti sąsiaurą neutrals, tai Rusija malonėtu matyti ir Konstantinopolį ir sąsiaurą išimtinai vien savo rankose. Kaip galutiniai tas klausimas bus išrištas, jei prieitų prie Turkijos dalybų, dabar dar sunku atspėti. Visa pareis, be abejonės, nuo to, kam prisieis tarti paskutinis žodis.

Tuo tarpu betgi, kol visa tai įvyks, ne pro šalį bus pažiūrėjus į tuos realius ekonominius reikalus, kurie spiria Rusiją reikalauti Dardanelių sąsiauros savo nuosavybėn.

Tie Rusijos reikalai — tai, pirmiausia, eksporto reikalai. Paimkime skaitmenis. Taip, 1913 metais buvo iš Rusijos išvežta užsienin prekių iš viso už 1,520 mil. rub. Iš to skaičiaus pro Dardanelius buvo išvežta prekių už 557 mil. rub., t. y. 1/3 visų išvežtųjų užsienin prekių. Jei paimsime betgi Rusijos grūdų prekybos statistiką, tai Dardanelių svarbumas Rusijos prekybai mums dar labiau paaiškės. Taip, tais pačiais metais grūdų užsienin buvo išvežta iš Rusijos iš viso 651 mil. pudų už 594 mil. rublių. Iš to skaičiaus pro Dardanelius buvo išvežta 483 mil. pudų, t. y. daugiau negu 80% visų išvežtųjų užsienin grūdų, daugiausia kviečių ir miežių.

Užsidarius Dardaneliams, turi sustoti ne tik čia paminėtoji prekyba, bet priversitas su sustingti ir visas surištas su ta prekyba ekonomijos gyvenimas: Odesos, Nikolajevo, Rostovo ir Novorosijsko uosto darbininkai nustoja darbo, geležinkeliai, vežantieji į tuos uostus prekes, pristanga uždarbio — ir iširsta visas Rusijos pietų, turtingiausių jos sričių, ukis.

Su Dardaneliais labai artimam sąryšyje yra ne tik Rusijos prekyba, bet ir pramonija, labiausiai gi gazo pramonija, kuri pro Batumą ir Novorosijską išveža užsienin gazo, benzino ir visokių tepalų maždaug už 50 mil. rub. 1913 metais iš Baku visokių tepalų 19 mil. pudų, užsienin gi iš Baku pro Dardanelius išvežta iš to skaičiaus 11 mil., arba 61%.

Mes čia paminėjome vos vieną, antrą pavyzdį, Rusijos prekybai ir pramonijai. Tas svarbumas, žinoma, viskas kartą augs, augant ir Rusijos prekybai ir Rusijos pramonijai, ypačiai gi Rusijos pietuose, kame guli viena turtingiausių Rusijos sri-

čių, kurios laukia, jei tik Rusija išstengs parupinti tinkamų sąlygų, šviesiausia ateitis.

Todėl suprantama yra, turint omenyje nors vien tik čia pažymėtąją ekonominę klausimo pusę, kodėl Rusijos pirkčiai ir pramonininkai, prie kurių prisidėjo pastaruoju laiku per bajorų suvažiavimą ir Rusijos dvarininkai, taip karštai ir stamantriai reikalauja, kad Rusija nepraleistų progos ir pasistengtų pasiimti Dardanelius į savo rankas. Ir negali buti abejonės, jog Rusija, kiek tai iš jos pareis, visa pajudis ir visa padarys, kad išgavus Dardanelius, o išgavus tenai pasirupins kuotvirčiausiai išviešpatuoti.

J. Bk.

"L. Ž."

S. Markauskas. KELEIVIS.

Užia žalias miškas, vėjo draskomas. Jo krutinė sunkiai alsuoja. Išūtęs vėjas, lyg pasityčiodamas, drasko ir lenkia žemyn liemeningus medžius. Medžių viršūnės siubuoja, it jūros plasnodamos bangomis; užia, šlama visos girios medžiai, tarsi skundžiasi žmogui-keleiviui ant rustaus ir indukusio vėjo. Pasakoja jie keleiviui savo gyvenimo istoriją.

Užia miškas, medžiai blaško į visas puses savo šakas. Kartas nuo karto suvaitoja miškas liudnu balsu, sudejuoja ir vėl nutyla. Bet neuzilgo vėl girdisi tas pats liudnas balsas, tas pats dejavimas. Skundžiasi jis keleiviui, kad vėjas nuduoda jam ramumo ir drasko savo nagais jo krutinę.

Išgązdinti siubuojančių vaitojančių medžių žvėreliai, bėga patys nežinodami kur ir nuo ko bėga.

Nebegirdi keleivis čiulbančių paukštelių, mat, persigandę sulindo į slaptas vietas ir ten pasislėpė.

Vienas tik miškas, vėjo draskomas, užia, kaukia, vaitoja, rodos skundžiasi ant savo likimo.

Sujudusi upė, besivinguojanti per mišką, tarpe kalnų ir kalnelių, putodama emė šniokšti, lyg pritardama miško užimui.

Tik vienut-vienas keleivis, lydimas liudnų miško dejavimų ir vėjo stumdomas, keliauja nelygiu miško keliu. Keleivis keliauja nei valandėlės nesustodamas, be pailsio. Jis keliauja tolyn ir tolyn. Nors ir trukdo jį nelygus kelias ir vėjas, kuris stengiasi atstumti jį atgal, bet keleivis pasiremdamas gyvenimo lazda eina vis tolyn. Nusibraukia su apdruskusio švarko rankove nuo apdulkušio ir raukšlėto veido prakaitą ir eina į laimingesnę ateitį, į žmonių liuosybę ir lygybę ateitį, kur nėra priespaudos ir nekaltų žmonių pankinimo.

Eina keleivis tvirtais žingsniais, neabėjodamas į giedrią ir laimingą ateitį, kurios žmonija laukia ateinant.

Apžvalga.

Mūsų fondai. Sulig "V. L." į Lietuvos gelbėjimo fondus ligi užpraėjus savaitės įplaukė šiaip:

"Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondas turi \$5,012.06, iš tų Lietuvos Gelbėjimo skyriun įplaukė \$4,535.61, o Lietuvos Autonomijos skyriun — \$476.47.

"Liet. Šelp. Fond., mes jau pora savaičių garsinome, pagal socialistų laikraščių, turįs apie 7,000, bet "Tėv." N18 sako — \$6,716.87.

"Tautos Fondas — \$15,320.07."

Interesavimasi Rusija.

Niekuomet anglų spauda nebuvo taip užinteresuota Rusija ir beveik viskuo, kas tik rusiška, kaip dabar. Tą užsiinteresavimą pagimdė dabartinis karas, — tai aiškūs jo nuopelnas. Be šito karo pagalbos Rusija ir rusai nebūtų ingiję pasaulio tokio populiarškumo, kokį dabar ingijo. Dabar į rusus viso pasaulio akys atkreiptos, daugelis žmonių indomauja rusų visuomeniu gyvenimu, jų politika, literatūra bei kt. dvasiniais turtais. Anglų laikraščiai dabar pilni visokių žinių-žinelių apie Rusiją ir rusus, neskaitant oficialių rusų karo štabo pranešimų, kurie kasdien talpinami. Čia galima pridurti, kad anglų spaudoje dabar dažniau negu kuomet nors randame žinių ir mes apie save, nors, teisybė, karo pradžioje daugiau buvo tikėtasi. —

Vienas Syracuseo laikraštis, "Post-Standard", rašo, kad rabinas d-ras Isidore Singer, žurnalistas, enciklopedijos rašytojas, autorius veikalų, rišančių žydų klausimą, kuriuose rašoma betgi ir apie rusų valdžios prasižengimus prieš žydus, kuris mokslus ėjo Vienoj ir Berline, dabar sako, kad rusų tauta — tai ateities tauta. Reiškia, prieš rusų tautą yra didelė ateitis. Rusų kalbą, pagal Dr. Singero nurodymą, dabar vartoja 170,000,000 žmonių, 1950 m. gi ja kalbės 300,000,000.

Vietoje versti rusus mokyti anglų, francūzų ir vokiečių kalbų, trumpam laikui bus patariama anglams, francūzams ir vokiečiams mokyti rusų kalbos. Rusų kalbos katedra jau yra įsteigta Chicagos universitete. Tad Dr. Singeri klausia, dėlko p. Carnegie neįsteigia daugiau rusų kalbos katedrų. Tuomet tuli amerikoni, sako jis, galėtų skaityti Gorkį, Tolstojų, Dostojevskį ir kitus originalus.

Aukščiau paminėtas laikraštis abejoja, ar verta yra vientik dėlto, — kad skaityti rusų autorius originale, — mokyti rusų kalbos. Rusų kalba, sako, yra skaitoma prie sunkiai išmokstamų kalbų. Gi su bevilių pesimizmu, kuris yra rusų beletristikos pagrindu, gali-

ma esą susipažinti taip jau gerai ir iš vertimų.

Toliaus sako, kad ne tik sunkioji kalba, bet ir daug sunkesnė už ją chinų kalba gali greitai laiku pareikalauti, kad ir į ją būtų kreipiama didesnė atida. Apie slavus ir chinus ateinančioji gentkartė daugiau kalbėsianti, negu buvo kalbama prieš emigracijos prasidėjimą ir, abejonės, dabar. Bet tie, kurie norėsią susipažinti su tomis kalbomis, busią tai žmonės, kurie pirklybos, edukacijos arba religijos reikalais keliausią į rytus gyventi.

Ar reikalingas moterims laikraštis? "Laisvosios Minties" No. 59 pajudintas mūsų moterų laikraščio klausimas, kuris "L. M." išrodo ytin svarbiu ir vykdomu gyveniman. Moterų laikraštis esą reikalingas dėlto, kad vyrų redaguojami laikraščiai su moterų skyriais yra moterų reikalams netinkami. "Laisvoji Mintis" rašo:

"Tuli mūsų laikraščiai turi moterų skyrius, kuriuose gvildena įvairius moterų reikalus. Tas pagirtina, nes moterys yra lygios vyrams. Jos turi gal nemažiau reikalų už vyrus. Tad aišku, kad jų reikalų gvildenimui laikraščiai yra taip reikalingi, kaip ir vyrams. Bet dėja, Amerikos lietuvių tokių laikraščių neturi. Gal jos pasiganėdina tuluose laikraščiuose esančiais skyriais. Gal taip. Bet kas-gi tuos skyrius veda? — gal klausime. Gal juos veda moterys, kurios rupinas Amerikos lietuvių-moterų reikalais, gal tos, kurios nori pakelti šios šalies lietuvių-moterų susipratimą, o gal-gi tos, kurios organizuoja Amerikos lietuvių? — Visai ne! Tai kas-gi, po šimts vėsulų, juos veda? — O gi pats redaktorius, prigelbstint vienai-antrai moterei-merginai! Ir ką-gi redaktorius nusimano apie moterų reikalus? Atsiprašant, jis tiek nusimano apie jų reikalus, kiek gaidys, sakysiu, apie astronomiją.

"Jei tokius navatnus skyrius vestų vyrai anglų, francūzų, vokiečių spaudoje, to šalių žmonės turėtų iš ko pasijuokti. Toks darbas rasi jiems išrodytų savo rūšies vodevilium. Bet jei tokius laikraščių redakcijos, mes iš to visai nesistebime.

"Amerikoje lietuvių-moterų yra daug. Jos turi net savo organizacijas. Turi nemaža ir savų reikalų. Jų reikalų gvildenimui laikraštis yra būtina reikalingas. Apie tai dviejų nuomonių negali būti. Tokio laikraščio vietą negali užimti komedijantiški tuluose laikraščiuose esantieji moterų skyriai.

"Moterų laikraštį turėtų leisti ir vesti bei redaguoti pačios moterys bei merginos, kurioms Amerikos lietuvių moterų reikalai nėra svetimi. Tokio laikraščio leidimu turėtų užsiimti tik moterys."

Apie tą "L. M." sumanymą atsiliepė ir kiti mūsų laikraščiai ir pradėjo jį gvildinti. "Lietuva" No. 20 apie tą sumanymą sekančiai rašo:

"... Pasiklausęs savęs, kas veda moterų reikalų skyrius, esančius tuluose laikraščiuose, atranda, kad patys redaktorius, prigelbstint vienai-antrai merginai ar moterei (tuluose laikraščiuose tasai skyrius vedama visai be moterų ar merginų pagalbos, kaip galima manyti iš pastebėtųjų pasiguodimų, kad moterys nei merginos nerašančios ir vyrams po moteriškais slapyvardžiais reikią skyriaus vieta užpildyti).

"Jeigu moterys į tuos skyrius nerašo, tai matyti jos jais neindomauja. Kitas galimas paaiškinimas tai tas, kad mūsų moterys dar nėra "priaugusios", "susipratusias" iki savų "moteriškų" reikalų supratimo. O, rasi, tų "moteriškų" reikalų pas jvas nėra, jeigu moteris turi užvaduoti vyrui, manantieji būtina reikalą turėti mūsų viešame gyvenime moterų judėjimo pavidalą.

"Kaip ten nebūtų, iš neindomavimo dabartiniams moterų skyriams galima padaryti išvadą, kaip sykis priešingą sumanymui. Jeigu moterys nesugeba pačios vesti dabartinių skyrių, nepreikiška didesnio indomavimo tais skyriais, ir jeigu vyrai turi jas dabar vaduoti, tai kaip jos, moterys, galės vesti savą laikraštį? Jeigu nėra moteriškų įiegu dabartiniams skyriams užpildyti, tai juo sunkiau, be tų pačių vyrų pagalbos, galima bus vesti savą laikraštį.

"Galop, jeigu moterų laikraščio reikalingumas, nežiurint dabartinių sąlygų, ištikrųjų būtų reikalingas, tai bent sumanymas turėtų kilti iš pačių moterų tarpo. Tuom tarpu gi sumanymas pakelta vyriškio, o ne moters."

Taip, jeigu moterys neįstengia pripildyti "vyrų" laikraščiuose pašvęstų moterų reikalams skyrių, jeigu juos prisieina prirašyti beveik vieniesiems vyrams (dažnai pasislėpusiems po pseudonimais su tuo tikslu, kad užinteresuoti moteris gvildenamuoju klausimu), tai aišku, kad mūsų moterys dar nepriaugo ligi to, kad joms būtų reikalingas savas laikraštis.

Dėl "Kataliko" pastabos. "Katalikas", kuris tyčia užsimerka, kad nematyti tų dalykų, vis dar tvirtina, jog tarp Amerikos lietuvių nėra klerikalų ir kad jų negali būti. Dėlko taip? — tai ve dėlko: "... daug kartų "Katalike" buvo rašoma ir prirodinėjama (! "A." Red.), jogei tarp lietuvių jokių klerikalų nėra ir jų negali būti. Žodis "klerikalai", tai tik pramanytas katalikams pravardžiavimas, šmeižtas." Mes galime "Katalikui", be jokio noro įžeisti jį, pasakyti, kad jis tai tikrai nežino, ką kalba. Juk

kiekviename žodyne galima rasti apie klerikalizmą maždaug šitokią definiciją: klerikalizmas — tai srovė, susirūstinti su katalikybe, kuri stengiasi visuomenę ir valdžią ingyti pirmybę bažnyčiai ir jos interesams. Klerikalizmas reikalauja, kad valdžia nesikištų į bažnyčios reikalus, bet paliktų juos dvasiškajai valdžiai. Klerikalizmas reikalauja, kad spauda būtų suvaržyta, susirinkimų ir organizacijų teisės susiaurintos, kad civilinės sutuoktuvės būtų pripažintos neteisėtomis ir tt. Ar gi nėra tarp Amerikos lietuvių tokių katalikų, kurie visa to reikalauja? Yra ir to niekas, išskyrus "Kataliką" ir kitus tokios pat pakraipos laikraščius, nedrįs užginčyti. O toki ir vadinasi klerikalais. Tik tokie lietuvių katalikai, kurie stovi nuošaliai nuo tokios politikos arba nesutinka su klerikalų politika, yra katalikais neklerikalais ir tokių mes klerikalais nevadiname. Kas varo klerikalų politiką, pripažįsta tos politikos principus naudingais, skelbia klerikalų idėją, tas yra klerikalas ir kitaip būti negali. Varyti klerikalų politiką ir neprisižinti prie klerikalo vardo gali tik naitikus politikierius, kuris neturi jokio išmavimo apie savo siekinius ir tikslus, arba gudrus politikierius, kuris apsilvilkęs vilko kailiu rodo lapės uodegą ir pasakoja apie jos švelnumą. Galop, jeigu "Katalikui" nepatinka klerikalas vardas, tai tegu jis nesėbrauja su klerikalais — tegu neplatina jų politikos.

Tikėjimas ir dora. Pennsylvania valstijos, Allegheny pavieto, kalėjimų užveizėtojas savo 42-ram raporte paskelbia indomų ir stebėtiną žiupsnį statistikos žinių. Savo dokumente jis parodo, kad praeitais metais iš po jo priežiūra esančių 4171 kriminališkų prasižengėlių 2197 prigulėjo prie Rymo katalikų tikėjimo; 606 — prie metodistų; 481 — prie baptistų; 345 — prie presbiterijonų; 139 — prie liuteronų; 81 — prie anglikonų; 42 — prie žydų; 139 — prie įvairių sektų; 81 — prie neišpažįstančių jokio tikėjimo skaičiaus.

Šitos skaitlinės parodo, kad tikėjimas daugelyj atvėjų nesulaiko žmonių nuo prasižengimų, kaip kad negali sulaikyti žmonių su žemais palinkimais nuo prasižengimų jokios baismės bei pagaudos. Tos skaitlinės kuoaiškiausiai liudyja, kad prie prasižengimų labiau yra palinkęs tamsesnis elementas, negu šviesesnis, gi niekur kitur to tamsiausio elemento tiek nerasia, kiek katalikuose. Dėlko taip yra, tegu į tą paklausą mėgina pats sau atsakyti šio laikraščio skaitytojas.

Guvennis miesto veršelis, nekaip kaimo vaikelis. — "J. L."

AMERIKA—LIETUVAI.

Pranešimas iš Lietuvos. (Prisiūsta).

Žemiaus talpiname gerb. D-ro J. Basanavičiaus laiško ištrauką ir Lietuvių Draugijos nukentėjusiems dėl karės šelpiti veikimo apžvalgą. Prie to laiško ir apžvalgos laikome reikalingu pridėti ir savo pastabą.

D-ras J. Basanavičius, "Vairas", "Viltis" ir kaiku-ri Amerikos laikraščiai palaikė "Tėvynei" už blogą tai, kad "Tėvyne" atalpino p. Žemaitės laišką apie minėtosios Draugijos komitetą. Mums rodo, kad čia ne tiek esame kalti mes, kaip pats draugijos Komitetas. Štai dėlko. Karei prasidėjus, Amerikos lietuviams buvo brangi kiekviena žinėlė iš Tėvynės. Mes visi, be jokio skirtumo, naudojome net privatiniais laiškais, rašomais Amerikos lietuviams iš Lietuvos kaimų ir miestelių; iš tų laiškų stengėmės, kiek galėdami, susidaryti sau kokią nors opiniją apie tikrąjį dalykų stovį Lietuvoje ir apie šelpimą nukentėjusiųjų nuo karės. Aišku tad, kad laiškas žinomas mūsų rašytojos ir visuomenės veikėjos ponios Žemaitės buvo mums vienu iš pagaidaujamųjų pranešimų, nes manėme, jog ji, arčiau budama prie Lietuvos žmonių šelpimo širdies, gali tinkamai dalykus nušviesti. Jei ji suklydo ir klaidingai mus painformavo, tai ne mūsų tame kaltė. Pati Draugija nei kas kitas iš Lietuvos žinomesniųjų veikėjų Amerikos lietuvių ikišiol neinformavo apie Lietuvos žmonių šelpimo reikalus, nežiurinto, kad Amerikos lietuvių karštai trokštą pagelbėti savo brolius Lietuvoje, apie ką gerai žino visi Lietuvos veikėjai.

Vienų vienas laiškas iš Lietuvos veikėjų tepasiekė Ameriką; tai buvo p. Leono laiškas. Ir tai buvo tik atsakymas į d-ro Jono Šliupo užklausimą.* O šiaip nesame gavę jokių pranešimų, jokių atsišaukimų, kurie pagelbėtų mums geriau ir aiškiau orientuoties Lietuvos žmonių šelpimo klausime. **Ar Lietuvos veikėjai ignoravo Amerikos lietuvius, ar manė nesant reikalingu informuoti savo Brolių-Išėjusių sulig vargų tėvynėje** — mes to nežinome. Faktas pasilieka faktui. Laikraščiai iš Lietuvos atėdavo pas mus labai nereguliariškai; karės pradžioje gan ilgą laiką visiškai negaudavome jokių laikraščių. Taigi, jei įvyko kokios klaidos, tai didelė kalčios dalis puola ant pačių Did. Lietuvos veikėjų ir jų organizacijų, kad jie nesirupino iš paties šaltinio plačiai informuoti Amerikos lietuvius, norinčius pa-

*) Antras laiškas — tai g. M. Yčo pakvietimas į Lietuvių konferenciją Londone, kuri nevyko ir sulig kurios Amerikos lietuvių jokių daugiau žinių nebe-gavo.

duoti ir paduodančius savo ranką Lietuvos žmonėms.

Mums nerupėjo partijų dalykai; nuo pat karės pradžios mums rūpėjo kuoteisingiausius dalykų stovio nušvietimas. Tuo vaduodamies ir dabar mielai talpiname gerb. D-ro J. Basanavičiaus prisiūstą mums laišką ir Draugijos veikimo apžvalgą. Busime labai dėkingi, jei Draugija panorės laiks į laiką plačiau informuoti mus sulig savo veikimo. Tai gali žymiai pagelbėti ir aukų rinkimui Lietuvos žmonių reikalams Amerikoje.

Gerb. D-ro J. Basanavičiaus laiškas.

J. M. p. A. B. Strimaiciui, SLA. Sekretoriui.

Gerbiamas Tautiet!

Į gautąjį iš Tamstos laišką vasario 28 d. atsiliepdamas, turiu garbę pranešti, kad p. T. Paukščio pasiūstuosius 2,000 rublių apturėjau ir juos paskirsčiau po 1,000 r. Didžiosios ir Mažosios Lietuvos žmonėms, nukentėjusiems dėl karės per "Lietuvių Draugiją nukentėjusiems dėl karės šelpiti" Komitetą Vilniuje, kursai, kaip Tamsta matysi iš čia pridėtosios tos Draugijos apyskaitos rusų kalba, varo pašalpos darbą labai plačiai, laikydamas bendrabučius pabėgėliams gyventi ir juos maitinti, suteikdama taipogi piningais pagalbą. Didelę klaidą, man regis, padarėte, paskelbdami "Tėvynės" N. 7 p. Žymantienės laišką, kuris turėjo tikslą sukurstyti Amerikos lietuvius prieš Draugiją, kad jos jie neselptų savo piningais. Niekas Draugijos Komitete, kurin aš ir prideru, nukentėjusių pabėgėlių nesijoja per "katalikišką rėtį", o šelpia visus lietuvius, neatsižvelgiant į jų tikybos ir politikos pažiūras. Kadangi paskelbėte tą p. Žymantienės laišką ir dar prie jo pridėdami savo prierasą galėjote mūsų Draugijai Amerikos lietuvių akyse užkenkti, tai aš prašau, kad pridėtąją čia Draugijos apyskaitą lietuviškai išvertę, "Tėvynėje" apskelbtumėt, suteikdami tokiu būdu amerikiečiams lietuviams pozityvių žinių apie jos veikimą Lietuvoje. Kadangi vėl Jūs, mūsų krašto laikraščius skaitydami, manau, žinosite apie dalykų stovį mūsų Tėvynėje, tai apie tai ir nerašau, ypač dar dėlei laiškų cenzūros.

Su tikra pagarba
Jonas Basanavičius.

Trumpa peržvalga "Lietuvių Draugijos nukentėjusiems nuo karės šelpiti" veikimo nuo pat jos įsisteigimo iki 1 d., kovo, 1915 metų.

"Lietuvių Draugijos nukentėjusiems nuo karės šelpiti" šaknis siekia pačią karės pradžią. Jau pirmose dienos, kare prasiidėjus, žmonės, gyvenantie Vokietijos pasienyje, Kauno, Suvalkų, ir taipgi kaimyniškų Vilniaus ir Gardino gubernijų, bėgdami nuo priešų,

dideliais buriais ėjo į toliau nuo karės esančias ir pertai atvangesnes vietas. Vienu svarbiausiųjų etapo punktų pabėgėliams iš karės apimtų vietų buvo ir ikišiol yra Vilniaus miestas, kaip geležinkelio ir visos Lietuvos centras. Mažiau nukentėjusieji ieškojo čia liglaikinės pastogės ir prieglaudos; didesnėgi dalis pabėgėlių likusi be jokių šaltinių pragyvenimui, ieškojo čia sau prieglaudos visam karės laikui. Todėl nuo pat pirmųjų karės dienų Vilniuje ypatinai davėsi jausties reikalingumas tokios draugijos, kuri nešėtų visapusišką pagalbą daugybei pabėgėlių lietuvių, lenkų, žydų, visiems, be jokių nacionalių ar religijinių skirtumų.

Pirmą iniciatyvą sulig organizavimo pagalbos nukentėjusiems dėlei karės gyventojams paėmė lietuviai. Už kelių dienų po karės pradžios, 27 d. liepos m. 1914 metų, Vilniaus Kariniojo Apskričio Kariuomenės komendantui leidus, susiorganizavo Vilniaus Lietuvių Komitetas pabėgėliams šelpti. Nežinint to, kad Komitetas išgyvavo pusę metų ir šelpė lygiai visus pabėgėlius be jokio skirtumo, visgi per visą savo gyvavimo laiką jis naudojosi tikrai vietiniais mėnesiniais pačių lietuvių įmokėjimais. Pagalba, kurią teikė Vilniaus Lietuvių Komitetas, buvo labai žymi ir įvairi.

Nors didesnėje dalyje Suvalkų gubernijos, kur dabar išnaujo eina karė, Draugija buvo priversta pertraukti savo veikimą, tačiau Draugijos išleidimai nuo to nei kiek nesumažėjo, bet, atžargariai, — pasididino. Visą dešinią Nemuno pakraštį, siekiantį Suvalkų guberniją, vietas Kauno, Gardino ir Vilniaus gubernijų, kaip pranešama Draugijai iš vietų skyrių, užplaukė tukstančiai alkanų ir nuplyšusių pabėgėlių ir Suvalkų gubernijos, kuri vėl liko įtemptų mušų arena. Ikišiol daugybė tų pabėgėlių šiaip taip maitinosi savo buveinėse tuo, kas dar buvo likę nuo išnaikinimo ir revizicijų, prie to visiškai nubiedėjusiems gelbėdavo mažiau nukentėjusieji kaimynai. Dabar ir pastarieji liko visai sunaikinti ir, kaip pabėgėliai, netekę savo turtų likusių patįs perėjo į reikalaujantiųjų pašalpos eiles, padidindami tokiu būdu Draugijos šelpiamųjų pabėgėlių skaičių. Prie to reikia dar pridėti, kad rubežiuojančios su Suvalkų gubernija vietos Kauno, Gardino ir Vilniaus gubernijų pačios labai nukentėjo nuo išveržimo prieš, keklavimo per tas vietas kariuomenės ir revizicijų, ir tų vietų gyventojai labai reikalauja visokeriopos pašalpos, maisto produktų ir kitų reikalingų pragyvenimui dalykų. Vietų skyriai kreipiasi į Draugijos Komitetą, reikalaudami skirti jiems dideles pinigų sumas, maisto ir rubų, kad nors

glaudą suvirš 10 tukstančių pabėgėlių, nekaltant jau apie tuos žmones, kurie likos nuvarginti pačiame karės rajone. Be įgaliotinių savo veikimo aprūbyje Draugija turi ir savo atstovus: Pribaltijos kraštui gimnazijos mokytoją F. Mašiotą ir kunigą Tumą Rygoje ir inžinierių Naruševičių ir Stanaitį, literatą Jurgį Baltrušaitį ir daktarą Gaidimavičių Maskvoje.

Komitetas suteikia pašalpas, pasiremdamas savo įgaliotinių arba savo skyrių pranešimais, vienok minimališkoje sumoje, toli gražu nesutinkančioje su tikruoju vietos reikalu; taip daroma delto, kad Draugija neturi užtektinai šaltinių pašalpai. Taip, pvz., Mariampolės skyrius prašė vienlaikinės pašalpos 6.050 rublių ir po 390 rub. kas mėnuo, pranešdamas, kad jis duoda po 2 svarus duonos ir po 1 svarą mažamečiui iki 10 m. amžiaus; pietus duoda kas antrą dieną ir tą dieną žmogus gauna tikrai 1 svarą duonos. Tokiu būdu šelpiamųjų tame skyriuje buvo apie 500 žmonių. Draugija tegalėjo asignuoti Mariampolės skyriui tikrai 2.600 rublių. Šitas pavyzdys aiškiai parodo, jog Draugija neturi iš ko teikti užtektiną pašalpą. Skaičius reikalaujančiųjų pašalpos kasdieną eina didyn, kasdieną taipgi didinasi ir Draugijos išleidimai.

Nors didesnėje dalyje Suvalkų gubernijos, kur dabar išnaujo eina karė, Draugija buvo priversta pertraukti savo veikimą, tačiau Draugijos išleidimai nuo to nei kiek nesumažėjo, bet, atžargariai, — pasididino. Visą dešinią Nemuno pakraštį, siekiantį Suvalkų guberniją, vietas Kauno, Gardino ir Vilniaus gubernijų, kaip pranešama Draugijai iš vietų skyrių, užplaukė tukstančiai alkanų ir nuplyšusių pabėgėlių ir Suvalkų gubernijos, kuri vėl liko įtemptų mušų arena. Ikišiol daugybė tų pabėgėlių šiaip taip maitinosi savo buveinėse tuo, kas dar buvo likę nuo išnaikinimo ir revizicijų, prie to visiškai nubiedėjusiems gelbėdavo mažiau nukentėjusieji kaimynai. Dabar ir pastarieji liko visai sunaikinti ir, kaip pabėgėliai, netekę savo turtų likusių patįs perėjo į reikalaujantiųjų pašalpos eiles, padidindami tokiu būdu Draugijos šelpiamųjų pabėgėlių skaičių. Prie to reikia dar pridėti, kad rubežiuojančios su Suvalkų gubernija vietos Kauno, Gardino ir Vilniaus gubernijų pačios labai nukentėjo nuo išveržimo prieš, keklavimo per tas vietas kariuomenės ir revizicijų, ir tų vietų gyventojai labai reikalauja visokeriopos pašalpos, maisto produktų ir kitų reikalingų pragyvenimui dalykų. Vietų skyriai kreipiasi į Draugijos Komitetą, reikalaudami skirti jiems dideles pinigų sumas, maisto ir rubų, kad nors

kiek sumažinus gyventojų vargą.

Pastaruoju metu Vilniun suplaukė labai daug pabėgėlių, ypatingai iš Suvalkų gubernijos, kurių didelė dalis kreipiasi pagalbos į mus Draugiją. Apgyvenimui ir priežiurai tų pabėgėlių Draugija turėjo pasamdyti naujus bendrabučius ir asignuoti gan dideles pinigų sumas. Šiuo metu Draugijos vilniškis skyrius užlaiko 47 bendrabučius-prieglaudas ir šelpia suvirš 2,500 pabėgėlių. Tuo tikslu Vilniaus skyriui vienam tik kovo mėnesiui asignuota 9,310 rublių 50 kap. Draugijos Komitetas Vilniuje pats užlaiko 7 bendrabučius mokiniams; čia užsilaiko 300 mokinių iš įvairių mokyklų, abiejų lyčių. Sumažinimui išleidimų pabėgėlių šelpimui ir tam, kad davus žinomam pabėgėlių kontingentui darbą, Draugija įsteigė Vilniuje duonos keptuvę, dvi siuvelyklas — vyrų ir moterišką, — daildyžių dirbtuvę ir kurpių dirbtuvę, biurą registracijai pabėgėlių pagal jų užsiėmimą ir darbo biurą suradimui jiems užsiėmimo. (Dar bus).

Pr. Bajoras.

MALDA.

— U-u-u — staugė storku balsu artimiausios dirbtuvės dudelė. — U-u-u — atsikartojo tolimesnės dar stornis balsas...

Suskambėjo varpai-varpeliai bažnyčių-bažnyčių.

Viskas sujudo, sukručio; prabudo ramiai miegojusi naktis. Toli nuplėškėjo josios ramioji tyła. Sujudo žmonės; pabudo iš ramaus miego; sukručio prie dienių užsiėmimo.

Ir Motiejus pabudo. Nors šią naktį jis visai veik nemiegojo. It kokia baisiausi kirmėlė per visą naktelę jam širdį graužė. Ramybės nedavė. Užmigs, rodos, užsiėmęs, bet tuojau vėl baidėsi mintis jam prieš akis stokjasi, iš akių niekaip ji neišnyksta. Ir taip visa naktis prabėgo. Tik jau prieš pat dieną jis truputėlį buvo užmiges. Bet dabar jį štai išbudino. Mat, jau šešta rytmečio valanda.

Pabudo jis. Pirmiausia, atsiklaupęs prie lovos, karštai sukalbėjo rytmetinę maldą, kas buvo jo tai paprastu dalyku; niekuomet jis nepradėdavo dienos darbo be rytmetinės maldos. Visuomet ją karštai kalbėdavo. Tačiau šiandien kur kas karščiau, kur kas maldingiau ją net po kelis kartus atkartojė. Ištiesų, šiandien ji geriau gailėjo pasiekti ten, į kur ji buvo siunčiama.

Jau baigė jis savo maldą, kuomet iš valgomosios pasigirdo jo žmonos balsas:

— Motiejau, jau viskas ant stalo. Malonėk...

Motiejus persižegnojimu užbaigė savo maldą ir atėjo valgytuvėn, kur ant stalo stovėjo garuojančios kavos

puodelis ir pora jau apdžiuvusių pyragaičių.

Sėdosi valgyti. Kando šmotelį pyragaičio, srėbė gurksnelį kavos. Nesivalgė. Tas pats bausis mintijimas jam vėl prieš akis atsistojo. Kaž-kas, rodos, gerklę užėmė.

Pastatė ant stalo puodelį ir intempė akis langan, kurs rodė tolimą padangės erdvę. Toli ten ir apsakomai toli mėlynavo giedraus rytmečio dangaus skliautas.

— Nevalgai? Kame dalykas? — užklausė tėjmyjanti Motiejum jo žmona.

— Ot, nieko. Taip sau. Pamačiau kaž-ką tai ir užsižiojau.

Nepabaigęs valgyti, užsiėmė ant pečių žiuponą ir išėjo darban.

Lauke buvo neišpasakytai puiku-gražu. Tik-ką pakilanti saulutė švietėsi pro miesto aukštus murus ir šildė iš-po nakties lietaus sušlapusias gatves. Nuo jų kilo garai ir mažuteliais debesėliais susimetę skrido aukštybėna, kartu su savim, rodos, nešdamiesi žmogaus aukščiausias mintis. Nei mažiausio vėjalo dvelkimo. Saligatviais didžiausi žmonių buriai vieni vienon, kiti kiton pusėn, ėjo darban.

Eidamas Motiejus užsiėmė — vėl jam prieš akis atsistojo ta pati, kuri per visą naktį jį kankino, mintis:

— Tai kiek mažai žmogus esi vertas!... Per visą veik amželį vienoj ir toj pačioj vietoj išdirbo ir tiek tikrai užsiėmė... Bet ir koki beširdžiai tie žmonės!... Vakar atėjo ir tiesiai pasakė:

„Kas gi iš tavęs, Motie, bepaliko, kam tu dabar vertas? Senas, it kriaukutis. Negali jau to atlikti, kas tau pridera... Nebesuvaldai netik mašinos, bet ir pats save... Na, ką gi, bene kitą tavo vieton reikės pajieškoti. Rytą verčiau jau nei nebeateik.“ Girdėjo jis tai, tačiau savo ausims tikėti nenorėjo. Juk tai jau nepiramas kartas. Jau keletą sykų panašų pasakymą jis nuo perdtinio girdėjo. Bet visgi išryto atėjęs stojosi prie savo darbo; nieko kito jo vieton nebuvo paimta. Ot, pabaikavo, tai ir viskas... O ištiesų, jeigu taip atsitiktų, nekaip būtų. Senas jis. Kur reikėtų gauti tuomet vietą. Čia jau per daugelį metų išdirbęs ir tai ko išgirsta, o kitur, ką jau ir besakyti... Neį priė durų neprileistų... O! bet ką jis tuomet turėtų daryti?... Kaip sunkiai turėtų jo šeimynėlė nukentėti... Antanukas?... Koks tai keistas klausimas!... Kas su juom atsitiktų?... Per dieneles bėga mokyklon, vakarais namie prie kmingų prašėdi... Žinoma, lavinasi dabar, kuomet yra kam nors ir nekokią duonos plutelę pagaminti-uždirbti; bet kas tuomet būtų? Jis pats turėtų tuomet lįsti dirbtuvėn, kad netik save, bet ir savo senuosius senelius-tėvelius išmaitinus. Visa tada jo tolimoji, busiančioji vilties žvaigždėlė pražutų... Likty

tokiu pat, kaip ir jis dabar, tamsiu išnaudotojų vergu... O kaip tiktyti su jo Anele? Ta ir dabar nepasiduoda Antanėliui. Ji ir mokinasi. Bet kas būtų tuomet?...

Taip bemislydamas Motiejus nuėjo net į dirbtuvę. Ta pati mintis jį graužė dar ir dirbtuvėje iki užšvilpė paskutinė, darban raginanči, švilpynėlė.

Prasidėjo darbas. Suužė mašina paskui mašinos ir džiaugsmingai išblaškė Motiejų kankinančias mintis: nerado kito darbininko prie savo mašinos, reškia perdtinis, kaip ir daugelį jau kartų prieš tai, tiktai pabaikavo. Motiejų pabaugino. Viskas bus, kaip ir kitados buvo — dirbs, kaip ir dirbęs.

Tečiau žmogus nei neįjuntį, kaip padarai didžiausią klaidą. Išblaškai savo vaidentuvėje blogumas — tik gražus, gėlymais išklotas takas priešais tave stojasi, kaip tuom pačiu laiku vėl tas pats blogumas, tie gyvenimo puvesiai į akis varsto.

Taip ir su Motiejum. Nespėjo dar keletą kartų mašina apsisukti, kaip staigu kaž-kas jam už pečių truktelėjo. Baimingai Motiejus atsisisuko ir pamatė šale savęs stovintį vaikištį.

— Ką nori? — užklausė Motiejus.

— Tamstą nori matyti darbdavis, — pratarė vaikištis.

— Ką jis man pasakys? — Ką aš galiu žinoti? Eikit raštinėn — dasižinosit.

Sulaikė Motiejus mašina ir nuėjo raštinėn. Buvo tai pirmas atsitikimas, kad Motiejus būtų šauktas raštinėn. Nesykį darbdavis turėjo prie Motiejaus reikalą, tačiau visa tai atlikdavo pas jį atėjęs. Ateina, budavo įsako kas pridera ir nueina sau. Bet dabar jau kas nepaprasto. Kaip žaibas suvirpėjo Motiejaus vaidentuvėje mintys. Viena paskui kitos lėkė, viena kitą vijo. Baisios jos buvo...

Nuėjo Motiejus raštinėn. Tenai jau laukė jo darbdavis. Podraug jį raštinėje sėdėjo jaunas vaikas.

— Motiejau, — pratarė darbdavis kažkoku keistu balsu, kokių dar niekad Motiejui neteko girdėti jį kalbant. — Šiandien jau bus paskutinė pas mane tavo darbo diena... Ką padaryti, pasenai, kas gi iš tavęs dabar jau beliko — neatlieki to kas tau pridera... Matai, štai turiu jauną, kaip gėlę, vaikiną. Jis tavo vietą užims... Malonėk. — Ir padavė Motiejui ryšulėlį pinigų; buvo tai Motiejaus praieitos savaitės mokeskis.

— Pone... — pratarė Motiejus darbdavin.

— Nieko negelbės. Ir taip jau ilgai tamstą mes užlaikėm... Sudiev... — ir parodė Motiejui duris.

Didžiausiai suspaudė Motiejus širdį skausmai. Pirmas ir toks didelis jo gyvenime nuliudimas... Niekaados jis taip skaudžiai nesileidė: J. O. Širvydas, J. Sekiavičius, J. Baniulis, S. E.

tis stojosi prieš akis ir tuojaus nyko kažkokių išdidžių valdonų nasruose... Viskas, viskas pas juos liko. Ir jo jaunos dienos ir tolimesnio gyvenimo likimas ir jo šeimynos busiantis gyvenimo klausimas... Viskas, o viskas...

Nuleidęs galvą žemyn, Motiejus nuėjo dirbtuvėn, prie buvusios savo mašinos, susirinko įrankius ir, atsiveikinęs ant visados su taja jojo maitintoja, išėjo laukan.

Pažiūrėjo danguosna, aukštybėna.

Tenai švietė aiškų saulės spinduliai, mėlynavo tolimoji padangė ir retkarčiais plaukė debesėlis paskui debesėlio... Nieko daugiau, nieko...

Liudnas Motiejus lėtaipamažu nužingsniavo namo...

Ir kitas rytas prasidėjo. Ir vėl, kaip ir visados, užstaugė dirbtuvė paskui dirbtuvės. Linksmai žaidė tolimasis dangus...

Kaip ir daugelį kartų gyvenime, buvo gražu puiku... Bet Motiejus šį rytą jau nesiskubino prie savo kasdieninio užsiėmimo...

Jis klupojo prie lango, žiūrėjo dangaus aukštybėna ir kalbėjo rytmetinę, bet jau visai kitą, naują, savo originalę maldą...

Įvairios pastabos.

(Pašaipos vietoje).

Išriškite šį paklausą: — Tautininkai yra demokratai. Socialistai yra demokratai. Ir tautininkai dirba dirbtuvėse, „šapose“, angliakasyklose ir kitur. Ir socialistai dirba tokį pat darbą ir tokiose pat vietose. Bet kodėl vieni su kitais, pasiiluosavę nuo darbo meto, pešas, baras, dar retkarčiais gan gerai susikivirčina? Kas aiškiai nurodys? O verta.

Laisviečiai reikalavo iš manęs, kad aš nurodyčiau, kurie tai laisvininkai padarė tuos blogus darbus. Buvau pasirengęs ir pavardes pažymėti, bet musų spaudoj ir tarp žmonių kalbų pasirodė, jog aš ne vienas tą žinau. Žino beveik visi lietuviai. Štai mačiau žino ir Brooklyno „dėdė“ (žiur. „Ateities“ 18 num. iš „Brooklyn chronikos“) apie pirmąjį mano užmetimą, o apie antrąjį mačiau ką ten aiškino „Darb. Balsas“ num. 18.

Aš turiu visus „paktus“ ir davodus ir atsakysiu tada, kada „Ateitis“ išeis 22 d. gegužio (dabar išėjo 19 d. gegužio, 1915 m.).

Kas čia po „parakais“ pasidarė, kad jau visą „socialistų“ keleivinkų ir kitų abazą lietuviai pradėjo apieisti. Štai, apleido A. Barrysas, Z. Jankauskas, Z. Vitkauskas; pirmiaus buvo apleidę: J. O. Širvydas, J. Sekiavičius, J. Baniulis, S. E.

Vitaitis ir daugybė kitų. Dabar mačiau "V. L." num. 19, tulas K. Klevas jau rašo apie Am. Lietuvių Sąjungos reikalus, butent apie tautininkų partiją. Žinau tikrai, jog tasai K. Klevas socialistas, bene bendradarbiavęs "Keleivvyje", "Kovoje". (Rodos, kad ne. "A." Red.).

"Laisvė" 39 num. jau praneša, jog "nebus daugiau talpinama merginų pajieškiojimai", vadinasi, mūsų pastabos pagelbėjo. Dabar dar mums palieka su "Laisvė", "Keleiviu" ir kitais kovoti, kad jie neprasivardžiuotų, nebutus bei neteisotus dalykus nerašytų ir laikytus žmoniško draugiškumo ir pirmieviškumo.

"Laisvė" pažymėdama apie "Macbethą" džiuginasi, kad tai bus geras "nepenkcentinis" veikalas. Bet "L-vė" nepasiziuri ant savęs, jog ji daugiausia tų "penkcentinių" ir "dešimtcentinių" macochinių "veikalų" yra išleidusi.

Triksų Triksas.

AUKOS TAUTOS FONDUL.

Šios aukos tapo surinktos ko-vo 7 d., prakalbose.

Aukavo kun. T. Žilinskas \$10. Jonas Liutkevičius, Petras Voronauškas, Veronika Prusaitė, N. Gedraitis — po \$5.00. Antanas Latvinskas, Petras Plenskis, Jonas Galinis, Vl. Mickevičius — po \$3.00. Motiejus Norbutas, Agnė Borkis, F. Smitkin, Kaz. Barauskas — po \$2.50. Juoz. Kavaliauskas, Juoz. Šimkus, Marijona Veniūtė, Jonas Martinkus, Kaz. Laucauskas, Magdalena Jokubauskaitė, Antanas Rimkus, Simonas Zavistauskas, Jonas Sarnauskas, U. Sinauskaitė, Juoz. Šimkus, Juoz. Simaitis, Juoz. Silauskas, St. Jurauskas, Juoz. Racukaitis, Ona Vilkauskaitė, Ad. Jenevičius — po \$2.00. Jonas Borzauskas, Jurg. Razadauskas, F. Podelis, K. Kimantienė, Pov. P. Mikalauskas, Juozapas Pralgauskas, Agota Zeikienė, P. Gedraitaitė, St. Kudonskas, M. J. Venis, Br. Strumskis, Agota Strakauskienė, Marijona Treskienė, B. Kotalinskas, J. Sinkevičius, Aug. Jaruskis, Antonina Varatinskaitė, Ona Varabauskaitė, Mikolas Samsonas, N. Dusevičiūtė, A. Sirbikaitė, A. Sirmaičia, P. Dragašiuotė, M. Gaputis, Zofija Jurkonienė, V. Jorveckis, Andrius Ziminskis, Julius Mačiulis, Ona Subočienė, Kazimiera Petrauskaitė, Juozapas Andreliūnas, S. Stotkus, M. Rakauskaitė, Ant. Petronaicia, Antanas Šapalis, Petras Grigas, V. Ivanauskas, A. Kaniaučienė, A. Pucinskaitė, P. Apšega, A. Pralgauskas, Jonas Vaiginas, A. Brazas, S. Mockus, Ana Matulevičiūtė, Mal. Sadauskaitė, Raz. Stanuneliūtė, Mag. Apšegaitė, K. Vaišvila, Mar. Račiūnienė, M. Saulis, Adomas Jurgutis, Mar. Gedrimaitė, Ant. Vaison, Urš. Vinskaitė, Val. Savickienė, Mor. Nevinskienė, B. Jurkonis, V. Vaicenavičius, J. Beržanskis, A. Matijošaitis, N. N. Aukautojas, Ona Žebriūtė, A. Meškauskas, V. Gvarda, J. Jatinakis, Prot. Joravitas, U. Šidlauskienė, Ona Mickevičienė, Ona Mickevičienė, Mickevičienė, K. Mickevičienė, Jonas Petrauskas, N. N., F. Bunca, J. Jakavičius, Ben. Kripaitis, Juozapas Stulgis, John Obakfsky (?), M. Kendečiūtė, D. Baravikaitė, J.

Sinkevičienė — po \$1.00. Viso ..... \$176.00. Sekančios aukos surinkta nepaskirtu laiku. Surinkta iš dėžučių \$184.00. Per Šv. Kazimiero R. K. Draugystės prakalbas surinkta \$14.80. D. L. K. Keistučio Drstė iš Bostono paaukavo \$34.86. Atskirų ypatų aukos: Mateušas Žioba \$5.00. Jonas Vilkišius, St. Noreika, Juozapas Zaleckis, Antanas Tupikas, Vincas Burdulis, Mikolas Krasčinskas — po \$2.00. Ad. Jurgutis, Vincas Valatka, Jonas Sabas, Juozapas Kavolinas — po \$1.50. A. Zorkauskas, J. Kavaliauskas, M. Vorseckas — po \$1.00. K. Simontas, V. Zaleckis, M. Kurkalionis, J. Lukoševičė, Sava Buja, And. Zoleckis, St. Novikas, K. Urbonas, P. Rukas — po 50c. Viso išsiųsta Tautos Fondo išdindinkui B. Vaišnoriui \$849.24. Vietinis T. F. Komitetas.

VIETOS ŽINIOS.

"Pabaigtuvės" vietos scenoje. Pėtnyčios, gegužio 14 d. vakare Lietuvių salėje buvo Lietuvių Jaunimo Ratelio rūpesčių parengtas vaidinimo vakaras, nuo kurio visas likęs pelnas skiriamas sušelpimui nukentėjusios nuo karo Lietuvos. Jaunimo Ratelio aktoriai-mėgėjai vaidino dviejų veiksmų komediją "Pabaigtuvės". Vaidinime dalyvavo sekančios ypatos: A. Kalinauskiūtė (Teklė Kalineckaitė), A. Juodgudis (šambelionas Dalšickis), St. Mockus (Peliksas), O. Jakimavičiūtė (Erazminienė), O. Liutkevičiūtė (Klara), A. Matulis (ekonomas Przenicevičius), J. Dargiūtė (akmistrinė), A. Rasimavičius (vargonininkas), J. Tamošaitis (žydas-muzikantas), M. Kalinauskiūtė (Katriūtė), V. Barevičius (Jonas) ir J. Palaima (senas kaimietis). Geriausiai savo roles atliko Mockus, Tamošaitis, Juodgudis, Dargiūtė, Liutkevičiūtė ir Jakimavičiūtė. Apie kitus nieko nesakysiu. Abelnai imant, vaidinimas išėjo nepergeriausiai.

Po vaidinimo prasidėjo šokiai ir tęsėsi ligi pusiainakčio. Publikos atsilankė į šį Jaunimo Ratelio vakarą apie 200 ypatų, todėl, rodos, nedaug liks pelno sušelpimui nukentėjusios Lietuvos. Rep.

Subankrutijo Boston Opera Co. Gegužio 11 d. pranešta, jog The Boston Opera Co., kuri per šešis metus statė operas Bostone, apskelbė, kad ji bankrutija. Jos skolos siekia \$215,570, o turtas \$78,900. Didžiausiu šios kompanijos kreditorium yra Eben D. Jordan, kuris suorganizavo šią kompaniją. Operų kompanija jam skolinga \$41,942.

"Faustas" ir "Šienapiūtė" vietos scenoje. Ateinančio nedėdienio, gegužio 30 d. vakare Lietuvių salėje (kampas E ir Silver gat.) gerai visiems lietuviams žinoma dramoms ir muzikos draugija "Gabija" vaidins dvi puikias operas — Gounodo "Faustą" ir M. Petrausko "Šienapiūtę". Vaidi-

nimas prasidės 8 val. vakare. Ateikite laiku, nepasivelinkite!

Mes iš savo pusės drįstame paraginti kaip vietos, taip ir aplinkinių miestelių lietuvius, muzikos bei dainų mylėtojus, atsilankyti kuokskaitlingiausiai į šį "Gabijos" vakarą. Platesnių paaiškinimų, mums rodos, nei apie draugiją "Gabija" nei jos vadovą, gerb. kompozitorių M. Petrauską, nereikia, nes vietos ir apilinkės lietuvių jau turėjo gerą progą su "Gabijos" ir p. Petrausko veikimu pusėtinai susipažinti.

Valkatos apiplėšė lietuvi. Gegužio 18 d. ant Stasio

Butkevičiaus užpuolė keli valkatos ir atėmė nuo jo apie \$50 pinigais. St. Butkevičius gyvena po. No. 562 E. Third gatvės, So. Bostone. Valkatos užpuolė ant jo ir apiplėšė jį einant į darbą; jis dirba ant New Yorko, New Haveno bei Hartfordo geležinkelio. Nuėjus jam už bačkų dirbtuvės, jį pasitiko keli valkatos; vienas iš jų paprašė degtukų, o antras tuo tarpu iš užpakalio sugriebė už rankų ir parmetė ant žemės, kitas gi užėmė burną ir iškraustė kišenes. Patartina lietuviams visuomet ir visur būti atsargiems ir bereikalingai pinigų prieš savęs nelaikyti. Bostono Kriaučius.

DRAUGIJOS "GABIJOS"

VAKARAS

BUS SUVAIDINTOS DVI PUKIOS OPEROS:

GOUNOD'O "FAUSTAS"

Ir M. Petrausko "Šienapiūtė"

Nedėlioj,

30 d. Gegužio-May 1915 metu,

Pradžia 8-tą val. vakare.

Lietuvių Salėj,

Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Visus širdingai užprašome skaitlingai atsilankyti į šį puikų vakarą, kuriame turėsite progą išgirsti ir pasigėrėti dviem puikiais veikalais — operomis, kurias suvaidins "Gabijos" Choras, esąs didžiausias ir geriausias išlavintu lietuvių choru visoje Amerikoje. Paprastai mes vaidiname tik mūsų komp. Petrausko kompozicijos veikalus, bet šiam vakare vaidinsime garsaus komp. Gounodo "Fausto" pirmą dalį. Tai veikalas, kurį galima girdėti tik dideliuose teatruose. Taipgi šiam vakare pasigėrėsite ir M. Petrausko lietuviška "Šienapiute". Išgirsite dainas, kurias Lietuvoje šienpiuviai šieną pjaudami dainuoja. Taigi, meldžiame visų skaitlingai atsilankyti.

Draugija "Gabija"

Visiems Naudingos Knygos.

Žmogaus Pareigos.		Gyvenimas Genovaitės.	
Pusl. 245	\$1.00	Pusl. 225	.50
Šienapiūtė. Pusl. 24	.10	Istorija apie Gražią Katriūtę. Pusl. 23	.10
Kaip Pasilikti Amerikos Piliiečiu. Pusl. 86	.25	Jaunieji Skrauja. Pusl. 309	1.00
Jaunoji Lietuva	.25	Puota. Pusl. 32	.10
Tarka	.05	Pagieža. Pusl. 90	.25
Vairas	.15	Baltas Rubas. Pusl. 32	.15
Lietuvos Gaspadinė. Pusl. 80	.20	Laisvė. Pusl. 40	.10
Yvairios Dainos. Pusl. 216	.50	Krikščione. Pusl. 15	.08
Kun. A. Vienožinskis ir jo Dainos. Pusl. 26	.10	Kovotojas už Teisybę. Pusl. 82	.25
Naujausios Dainos ir Eilės. Pusl. 111	.25	Maižiešius. Pusl. 40	.15
Vilkų Lidas. Pusl. 117	.35	Sodnas. Pusl. 38	.10
Valkata. Pusl. 13	.10	Naujos, Mikaldos Sabbos Karalienės, Pranašystės. Pusl. 48	.20
Bagočiaus Išpažintis. Pusl. 146	.40	Prasikaltimai ir Prasikaltėliai. Pusl. 21	.10
Anderseno Pasakos. Pusl. 82	.20	Pasaulių Ratas. Pusl. 80	.25
Salamonas. Pusl. 12	.10	Vaišės J. K. Pas Popiežių Pijų IX. Pusl. 11	.10
Spėka ir Medega. Pusl. 380	2.00		

Augščiau paminėtas ir daugelį kitų knygų galima gauti "Ateities" Knygynė šiuo adresu:

"ATEITIS"

366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Mums nereikia gelasti kirvi, nei šakas kapoti kitų buteliuose alų, eilių ir porterų, tečiau negalima gauti geresnių gėrimų už tą kainą, kaip pas mus.

Troškulį stabdantis, maistingas, veiklus ir skanus Elius, Alus ir Porteris, už \$1.00 keisas. Pamėginime darodymas, tai kodėl nepamėginti?

John J. Donovan & Co.

283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass. Telephone So. Boston 21060.

KELETAS Pigiu Namu

3 šeimynų medinis, atskirai budavotas, 11 kamrių namas, gazas ir toiletai dėl kožnos šeimynos; prie Second st., arti Dorchester st., Kaina tik \$2,000.

3 šeim. 13 kamb. medinis namas, prie Ninth st., arti Dor. St. Kaina \$1,300 ir lengvos išlygos.

2 šeim. 10 kamb. medinis atskirai budavotas namas, prie Fourth st. Kaina \$1,700 ir \$300 įmokėti.

4 šeim. 26 kamb. medinis atskirai budavotas namas, prie Fifth st., arti F st. Turi

buti greitai parduotas ir nori gauti pasiulijimą.

8 šeim. tvirtas murinis namas, prie Athens st. Kaina dabar jau tik \$4,000.

3 šeim. 12 kamb., gazas, toiletas dėl kožnos šeimynos, medinis namas, prie Sixth st. Kaina tiktai \$3,500.

4 šeimynų 13 kamb., medinis namas, prie Bolton st. Rendor atneša apie \$570. Kaina \$1,700.

3 šeim. 10 kamb. ir štoras, gazas ir toiletai dėl kožnos šeimynos, arti Seventh st. ir F st. Kaina tiktai \$2,300.

Pigus išpardavimas žemes

Kas Nedėlią vežam dykai visus, kas tik norėtų pasižiūrėti pigių lotų-plečių ir vištų farmų, ant lengvų išlygų, \$5.00 įmokėti ir \$1.00 mokėti kas savaitę. Žemė yra gera ir arti Bostono.

Pilnus adresus dėl Namų ir Farmų galima gauti visiemis iš mūsų ofiso ir tikiėtus dėl važiavimo pasižiūrėti lotų, dykai suteikia visiems

LIETUVIŠKA AGENTURA,

A. IVAŠKEVIČ, VALDYTOJAS,

315 BROADWAY,

SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 605

AGENTURA

Laivakorčių ir pinigų siuntimo. Publiškas Notaras ir Bankierius.

Siuncčių pinigus greitai ir saugiai. Už siunciamus pinigus atsakau. Dabartinės pinigų čienios:

Rub.	Dol. Cen.	Rub.	Dol. Cen.
5	2.70	55	26.25
10	5.20	60	29.00
15	7.50	65	31.00
20	10.00	70	33.50
25	12.25	75	36.00
30	14.50	80	38.00
35	17.00	85	40.25
40	19.25	90	42.50
45	21.50	95	45.00
50	24.00	100	47.00

Ant didesnių sumų, klauskite prekės specialiai laišku ar žodžiu. Norėdami siųsti pinigus, reikalaukite Pinigų Siuntimo Blankų. Parduodu rusiškus pinigus.

A. RAMANAUSKAS,

101 Oak St.,

Tel. 8581,

Lawrence, Mass.

Antanas Ašmianskas su

James Ellis Furniture Co.

DYKAI! DYKAI!

Puikus kompletas stalų, peilių, šaukčių, šaukštų ir tt. kriaunomis iš briedžio ragų, čystu sidabru papuoštų, geležtės iš geriausio plieno, perkant kainuoja \$25.00 ar daugiau, ir virtuvės kompletas iš šėsių dalykų kainuojantį \$10.00 ar daugiau. Labai parankus. Todel pasinaudokite šia proga ir atekite žiūrėti mūsų milžiniško etalo ir persitiksint, kokią didelių pinigų, sumą mūs žemos kainos ir maži bėganti iskauciam jums sučėdys.

Už pinigus ar ant kredito. Atdara Panedėlio ir Subatos vakarais.

JAMES ELLIS COMPANY,

Kamp. B St. ir Broadway, So. Boston, Mass.

Kitos krautuves neturime niekur.

Lietuvių vaikas nupuolė nuo trečio gyvenimo. Gegužio 22 d., subatoj po pietų Leonas Jarinskutis, 4 metų vaikiškis, gyvenantis po No. 135 W. Broadway, užlipo ant stogo ir vienas sau ten žaidė. Bezaizdamas užėjo ant stogo esančio lango stiklo, stiklas, neatlaikė vaiko ir jis kartu su suolužais stiklo gabalais nupuolė į priemenę. Vaikas tuojaus tapo paimtas ir nugabentas į miesto ligoninę, kur daktarai pasakė, kad jis yra pavojingai susižeidęs — sumuštas labai pety ir galva. Motina tuo tarpu buvo išėjusi į Bostoną, o vaiką palikęs savo sesers priežiūrai.

Lietuvės motinos bei abelnai visos moterys, kurioms prisieina vaikus daboti, turėtų daugiau atidos atkreipti ant vaikų ir ant tų vietų, kur vaikai žaidžia. Vaikus ypač reikia saugoti nuo pavojingų vietų.

Bostono Kriaučius.

Massachusetts valst. liet. kooperacijų konferencija. Nedėlioj nuo 12 val. dieną prasidėjo Massachusetts valstijos lietuvių kooperacijų konferencija, kurioje dalyvavo pusėtūnas burelis delegatų, atstovaujančių lietuvių kooperacijas. Svarbiausiu šios konferencijos tikslu buvo — įsteigimas Mass. valst. lietuvių kooperacijų sąryšio.

Norėjo apvogti p. J. Matusevičių. Nedėlios, gegužio 23 d. plėšikai išpiovė iš kiemo pusės p. Matusevičiaus saliuo (344 W. Broadway) sieną ir sulindo į vidų. Kadangi nieko ten nerado, tai pradėjo gręžti skylę į ofisą (buvo jau išgręžę tris skylės), bet į ofisą įsilaužti nespėjo, nes policistas juos užklupo. Plėšikų sumiti nepasisekė, visi pabėgo. Sakoma, kad jų buvo keturi. Policija, pagal rastus įrankius, tvirtina, kad tai buta profesionalų, pilnai savo amatą pažįstančių, plėšikų.

Apvogė lietuvių rubsiuvių kompaniją. Kaip matyt, tai So. Bostone plėšikai pradėjo uoliai darbuotiesi. Aukščiau paminėjome, jog nedėlios naktį plėšikai norėjo apiplėšti p. Matusevičiaus saliuo, čia gi paminėsime, kad tą pačią naktį, t. y. iš nedėlios į panedėlį, plėšikai įsilaužė į nesena susitvėrusios lietuvių rubsiuvių kompanijos krautuvę, 242 Broadway, ir pavogė gatavų drabužių bei materijos ant \$100. Ant kiemo rado vietą švarką ir nepabaigtas kelminas. Į krautuvę vagių įeita iš kiemo pusės, per akapą.

Vyčių kuopos vakarėlis. Nedėlios vakare pobažnytinėje salėje vyčių kuopa vaidino du veikaliuku: "Kartutės gintarai" ir "Nuo ausies lig ausies". Vaidinimai gerai atlikta. D. L. K. Vytauto orchestra prieš vaidinimus ir tarpuose pagrojo kelis muzikos dalykus. Publikos buvo apie 200.

Lietuvių Jaunimo Ratelio mėnesinis susirinkimas atsisub birželio 1 d. 8 val. vakare Lietuvių salėje. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir naujų atsivesti, nes yra daug svarbių reikalų. Prasidėjus vasarai, reikia pasitarti apie rengimą vasaros metu pasilinksminimų — išvažiavimų.

Sek. A. Rasimavičius.

Naujas lietuvių graborius. Girdėjome, kad gerai žinomas vietos žmonėms lietuvis, p. J. Klimas Co., Lietuvių Labdarystės Draugijos užveizėtojas, šiomis dienomis ketina atidaryti graborystės ofisą po No. 133 Dorchester st., priešais Cearney Hospital.

Nauja dirbtuvė Bostone. Praeitą savaitę Bostono Industrial Development Board paskelbė, kad Massachusetts valstijoj tapo inkorporuota Zunnerio mašinų kompanija, kuri perkels savo dirbtuvę iš Rochester, N. Y., į Bostoną.

Redakcijos Atsakymai.

S. Š., Montello, Mass. Straipsnelį "Girtuoklystės pasekmės" gavome, ačiū.

Teisybės Mylėtojai, Norwood, Mass. Redakcija savo bendradarbių pseudonimų niekam neišduoda. Netikėkite toms norwoodietėms moterėlėms, kurios svarbiausia savo gyvenimo pareiga skaito pletkų ir melagysčių platinimą. Tegu jos sau plepa. Piršliui, Brighton, Mass. Tokios korespondencijos negalime sunaudoti.

DIDELE AUKA

ZIRA CIGARETTES

P. Lorillard Co., New York City

HOODS PIENAS

Insteigta 1846 m.

ESTABLISHED 1846

13-TAS METINIS BALIUS! Surengtas Draugystės švento Petro ir Povilo, South Boston, Mass., bus Panedėlyj, 31 Gegužio (May) 1915, prasidės 2-ą val. po pietų ir tęsis iki vėlai naktį, Odd Fellows Salėj, 515 Tremont St., Boston, Mass.

Šis balius yra rengiamas sušelpimui mūsų Tėvynės Lietuvos, nukentėjusios nuo karės. Taigi atsilankydami ant šio Baliaus, netik, kad turėsite progą puikiai pasilinksminyti ir būti užganėdintais puikia muzika, šokiais, valgiais ir draugystės patarnavimu, bet savo atsilankymu sušelpsite savo Tėvynę, kuriai labai reikalinga pagalba. Privalumas kiekvieno lietuviu būtina atsilankyti ant šio svarbaus Baliaus, nešančio pagalbą mūsų nuvargintai Tėvynėi. Visus širdingai užprašo Komitetas.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta). \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c
Naujas budas Mokytis rašyti be mokytojo. 1c
Aritmetika mokiniuisi rokandų su paveikslas (apdaryta). 35c
Viso \$1.60.

Kas atsius iškirpęs šitą apgarsinimą iš „Ateities“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visas keturias knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS
Box 62 New York, City.

LIETUVIŠKA
Bučerne ir Groserne.
Visokią mėsą ir groserius užlaikau visados svežius ir geriausios rūšies. Orderius pristatau į namus kad dir kituose mesteliuose
MOTIEJUS OVERKA,
372 Second St., Kampas F St.,
So. Boston, Mass.

Geriausią Agentura
Real Estate ir Insurance.
Aš esu Notarijušu, Tautos Sudžia, Konstabeliu, Licitatorium ir Perkalbėtojum Kalbų. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu uždyka.
M. CORAN,
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 21087
Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Dr. D. P. Doyle
Specialistas Kroniškų ir Nervų Ligų. Užlaiko specialiską Skyrių del'privatiskų Vyrių ir Moterų ligų:
PATARIMAS DYKAI.
Offiso valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare, paprastomis dienomis. Šventadieniais ir per Šventes nuo 10 val. ryto iki 2 valandai po pietų.
DR. D. P. DOYLE,
SPECIJALISTAS
108 Huntington Ave., Boston, Mass.
Telephone: Back Bay 3172.

Ar Nori Nusipirkt Gerus Geverykus
ir Vyriškų Aprėdaly, kaip tai Skrybelių, Kalnierų, Marskinių ir t. t. Jeigu taip, tai visuomet eik į
URBONO ir PILVINIO LIETUVIŠKA KRAUTUVE
kurioj galėsit pasirinkt visokį tavorą sulig savo noro
CHAS. URBONAS ir A. PILVINIS
233 Broadway, prie kampo C Street,
SOUTH BOSTON, MASS.

Siunčia pinigų į Lietuvą
ir gvarantuoja, kad nepražus. Galite visi per jį siųsti. Taipgi jis siunčia labai greitai ir pigiai:

Rubliu	Dolariu	Centu
10	5	20
15	7	50
20	10	00
25	12	50
50	25	00
100	48	00

Rusiskų pinigų galima gauti pas jį kiek kam tik reikėtų. Adresas:
Petras Bartkevičia,
877 Cambridge St., Cambridge, Mass.

Haffenreffer & Co.
BREWERS
JAMAICA PLAIN
BOSTON, MASS.
SPARKLING ALE
(BLUE LABEL ELIUS)
geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima gauti bačkomis ir buteliais pas visus pardavėjus.
Visados reikalaukite HAFENREFFER Blue Label Sparkling Eliaus, tad žinosite jog naudojate gera, tyra ir sveika gerima.

DRABUŽIAI ŽMOGU
Dabina ir Pagadina
tą gerai žino kiekvienas. Bet mes žinon da ir tą, kad nėra žmogaus, kuris visokius darbus atsakančiai mokėtų. Dėlto mes ir sutvėrėm kompaniją iš atsakančių kriaučių, kurie kožnas yra ekspertu savo darbo dalies. Dabar mes galime pasiuti visokius drabužius pilnai atsakančiai už prieinamas kainas. Mes savo darbą gvarantuojame. Taigi norėdami gero siuto už pigią kainą, atėikite pas mus. Taipgi mes prosijam, čystijam, pataisom ir nudažom, jei yra reikalas, taip kad senas siutas išrodo kaip naujas. Nepamirškite mūsų adreso.
SO. BOSTON CUSTOM CLOTHING CO.
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Biznieriai, Garsinkites "Ateityj"!

Svarbus Pranešimas!
Kada siųsi pinigus į Lietuvą, nepamiršk "Ateities" Agenturos, kurioje gausi sgeriausi patarnavimą. Mūsų kainos pinigų siunimo sekančios:

Rub.	Dol.
5	2.75
10	5.20
15	7.50
20	10.00
25	12.50
50	25.00
75	37.50
100	49.00

Nepamirškite sušelpiti savo genčių! Jeigu pinigų nepriimtų, tai sugrįš atgal — pražuti negali.

"ATEITIES" AGENTURA,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Skaitytoju Atydail!
Šiuomi pranešame gerbiamiems mūsų skaitytojams, kurie gavo paraginimą ir kurių prenumerata yra pasibaigus, malonėkite atnaujinti, kitaip priversti busime siuntinėjimą laikraščio sulaikyti, o dabar labai svarbus laikas, kada karė Lietuvoje; "Ateityje" daug apie tai rašoma. Todėl pasistengkite senieji atnaujinti ir naujus savo draugus prikalbinti užsirašyti.

James Strigunas.
Didžiausia ir Seniausia Real Estate ir Insuranse istaiga South Bostone. Smagu yra mums pranešti So. Bostono Lietuviams, kad mes delei padidinimo biznio su lietuviams priemėm p. James Striguna, kuris maloniai sutiks patarnauti savo draugams, kurie norėtų pirkti ar parduot nejudinamą turą, arba daryti visokį biznį
So. Boston Real Estate Co.
350 Broadway, So. Boston, Mass.
Rezidencija: 116 Bowen, St., So. Boston.

GERIAUSIAS GRABORIUS.

Adomas A. Overka.
Neužmirškite, kad aš važinėju ir į kitus miestus ir nerokuoju už tai brangiau. Jeigu Jusų draugai siųstų pas svetimtaučius ir pas kitą, tai neklausykite, o šaukitės pas mane. Aš rokuoju už palaidojimą: dideliu \$75.00, mažu \$25.00. Parduodu kvietkas ir paminklus. Mana ofisas:
883 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.
Branch ofisas: M. OVERKA!
372 Second St., kamp. F St., So. Boston, Mass.
Tel. Cambr. 1029

Pranešimas!
Del labo daugelio lietuvių, mano klijantų, kurie negali kalbėti angliskai, aš nusamdžiau patarnavimui p. James Striguna, 116 Bowen st., kuris bus mano ofise vakarais nuo 7 iki 9 val. vakare, kaip lietuviškas vertėjas. Taigi lietuviui turinti reikalus malonėkite ateiti tuo laiku.
James M. Keyes.
Advokatas.
350 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So Boston 212

15 Malioru Darbe
Maliavojam namus iš lauko ir viduj. Popieruojam, baltinam, pleistaruojam ir t.t. Taipgi užlaikom krautuvę visokių malevų, varnešių, aliejų, sieninių popierų ir t.t.
The Lithuanian Painting Co.
310 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 562-R

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H.S. Stone O.D.
Akių Specialistas.

399a Broadway,
Tarpe E ir F gatviu, South Boston.

Pirmas Lietuviškas Saliunas

P. Chaplik ir Ko.

Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viskas ko švariausiai. Adresas:
117-121 A St., So. Boston.

LIETUVYS
Artistas fotografas.

Atlieku visokį darbą artistikiškai, greitai ir pigiai. Ant tužino paveikslėlių DUODU vieną (padidintą) DIDELI DOVANĄ (prezento). Traukiu paveikslus nežiurint oro skirtumo ar LYJA ar GIEDRI.

Jonas Andriusis
453 W. Broadway, So. Boston, Mass.
(Stanaičio Vietoj).

Telsingiausia ir geriausia Lietuviška

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, apie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienintelė Lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduoliai gali gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Gali reikalaut perlaikis, o aš prisijūsiu per express.

K. ŠIDLASKAS
Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, kamps C Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 2104 ir 21013

A. T. Liuktevičius, (Smith)
Cigarų Išdirbėjas.

Visur reikalaukit lietuvių išdirbtų cigarų, kurių varda yra sekanti:
1-40-8 10c cigarai ir Smith's Special 5c cigarai.

Adresas:
255 SHREWSBURY ST.,
Worcester, Mass.

Seniausia Agentura

Kas norite turėti farmą, namą arba lotus, tai ateikite pas mane, o gausite pigiau kaip kitur. Prie to atlieku visokius graboriškus darbus su draugiškais patarnavimais ir suteikiu rodas už dyka.

P. J. GRIGAS,
104 Ames St., Montello, Mass.
TEL. 2254-J.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA.

wilkes ncklas prasideda Sausio 26 d. 1915 metų. Bus mokinama: dainavimo, kompozicijos, piano, smuiks ir kitų instrumentų. Klasas eis kasdien nuog 9 val. ryte iki 10 val. vakare. Ad.: 395 Broadway, Room 1, So. Boston, Mass. Dainavimo, muzikos ir kompozicijos teorijos lekcijos apmokamos — dešimtis dolerių už dešimtis lekcijų; lekcijos ant kitų instrumentų — 8 dol. už dešimtis lekcijų. Kiekviena lekcija tęsiasi pusę valandos. Lekcijas gali imt kiekvienas tiek kartų savaitėje, kiek tik jaučiasi reikale. Pitygus įmokėt iškalno.

Direktor. **M. Petrauskas**

GERIAUSIAS GRABORIUS

St. Baracevitz.

Neužmirškite, kad aš važiuoju ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtaučiai arba jusų draugai siųstų jus pas kitą, tai neklausykite jų, o šaukitės pas mane. Teipgi aš parduodu kvietkas ir paminklus. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 839—J.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 23 metus Chicago, Ill. kas Pėtnyčią, ir paduoda gausiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik \$2.00, pusei metų \$1.00. Rašyk adresu:

LIETUVA PUBLISHING CO.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Geriausia dovana drangams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGA" Lietuvą įleidžia

"DRAUGAS" atsiema met. \$2, pusei met. \$1. Užsienio metams \$3, pusei metų \$1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

Eikitė visi pas lietuvi, kuris užlaiko

Bučernę ir Grosernę

Mėsa visados šviežiai ir švariai užlaikoma. Ordėrius pristatom į namus, į visas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS,
276 Athens St., So. Boston.

PUIKI Lietuviška Užėigal!

kurių visados galima gauti Ice Cream'o, Sodės, Saldumynų, Cigarų, Cigaretų, Tabako' ir t. t. Visados švarus, greitas ir mandagus patarnavimas.

Atdara ir Nedėlioms!

Klimas ir Vilaišis

315 E St., So. Boston.
(netoli Tautiško Namų)

SUBWAY LOAN CO.
64 Pleasant St., Boston, Mass.

Paskolinama pinigai LENGVOMIS IŠLIGOMS ant laikrodžių, visokių auksinių daiktų ir drabužių. Teipgi mesturime visokių vyriškų čėverkių ir drabužių, ir užlaikome spalvingą skrynių skrynių, krepšių ir čėmodanų, kuriuos parduodam.

Labai žemoms kainoms

64 Pleasant St., Boston, Mass.
Tel. Tremont 662.
Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

"Laisvoji Mintis" Padidejo.

Seniausias pažangusis mėnesinis laikraštis "Laisvoji Mintis" padidejo. Dabar joje tilps da daugiau gerai ir suprantamai parašytų moksliskų straipsnių. Joje tilps dailiai parašytų apysakų, straipsnių iš praeities, politikos ir darbininkų judėjimo. "Laisvojoje Mintyje" tilps daug fotografijų, paveikslų ir iliustracijų. "Laisvoji Mintis" yra geriausia viešnia kiekvieno lietuvių grūčioje. "Laisvosios Minties" kaina metams \$2; pusei metų \$1; pavienis numeris 20c. Siųsk 20c., o gausi vieną num. ant pamatymo. Visuomet adresuokite:

LAISVOJI MINTIS,
2627 Calumet Ave., Chicago, Ill.

Jau antri metai eina didelis mėnesinis laikraštis su paveikslais

"JAUNOJI LIETUVA"

"Jaunoji Lietuva" yra artimiausiose santykiuose su "L. Žiniomis", "L. Ukininku", "Mokykla" bei "Aušrine" ir šių laikraščių bendradarbiai didžiulioje yra drauge ir "Jaunosios Lietuvos" bendradarbiai.

"Jaunojoje Lietuvoje" kiekviename numeryje spausdinama rinktinės dailiosios literatūros veikalų (eilių, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildenama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai.

I. Mokslas ir pažanga.
II. Ruožai iš politikos ir visuomenės gyvenimo.
III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai.
IV. Literatūros apžvalga.
V. Jaunimo Balsai.

Kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampomis) ar kt. tuojau išsiunčiame Vieną numerį pasižiūrėti. Meldžiame užsakyti tuojau.

"Jaunoji Lietuva" 5630 Ingleside Ave., Chicago, Ill.

DARBININKŲ BALSAS

"DARBININKŲ BALSAS" Pasaulio Pramonijos Lietuvių Darbininkų I. W. W. Unijos Organas, Leidžiamas Kooperatyvės Bendrovės iš Baltimorės, Md.

"DARBININKŲ BALSAS" Credo yra: Laisvė, Lygybė ir Brolytė per Mokslą, Pažangą ir Tiesioginį Veikimą.

"DARBININKŲ BALSAS" rupa ir rūpės: Nušviesti darbininkų reikalus, nurodyti jų tikrą padėjimą ir parodyti tiesiausius kelius išėjimui iš dabartinio jų padėjimo.

Kas tik už algą dirba ir pagerinimo buvio trokšta sau ir saviesiems, negali apsieiti neapipazinęs su dalykais gvildinamais "Darbininkų Balse".

"DARBININKŲ BALSAS" kaina metams Suv. Valstijose 1.50c. Vienam numeriui 5c. Šešiams numeriams 25c. Kanadoje ir Meksikoje metams \$2.00. Užsienyje metams \$2.50c.

Visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

"DARBININKŲ BALSAS"
859 Hollins Street, Baltimore, Md.

S. L. šv. Kazimiero Draugijos Administracija, So. Boston, Mass.

Jurgis Pečelingis — pirm.
209 I St.,
A. S. Komičius — vice-pirm.,
257 W. Fourth St.,
S. Mockus — prot. rašt.,
132 Bowen St.,
M. Mockapetris — fin. rašt.
279 Bolton st.,
V. Račkauskas — išdin.,
168 Bolton St.,
Maršalkos: J. Žardiackas,
180 Bolton St.,
Juoz. Mačiulaitis 125 Bowen St.
Sekantis susirinkimas bus Nedėlio, 27 d. Birželio 1915 m., 2 val. po pietų, Lietuvių Sveitinėje, So. Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, Kamps G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis Lenkiškas DANTŲ DAKTARAS.

Užtaisau pasigadinusius dantis ir dedu naujus. Laiką garantuoju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo.

238 Harrison ave., Boston, Mass.

Draugiju Reikalai.

Lietuvių Ukėšų Draugystės Administracija, So. Boston, Mass.

K. Jurgeliunas — prezidentas
377 Broadway,
J. Galinis — vice-prez.,
366 Broadway,
J. Lekavičius — prot. rašt.,
266 Silver st.,
A. Latvinskas — fin. rašt.
28 Story St.,
M. Mockapetris — išdininkas,
279 Bolton St.,
K. Plioplis — maršalka,
264 D Street.
Sekantis susirinkimas bus Ketverge 17 d. Birželio 1915 m., 2-ą val. po pietų, Lietuvių Sveitinėje, So. Boston, Mass.

Liet. Jaun. Mokslo ir Dailės Myletojų Draugijos Administracija Cambridge, Mass.

A. Vaisauskas — prezidentas,
63 Portland St.,
A. Valašimas — vice-prez.,
37 Jefferson St.,
Ona Barauskiūtė — prot. rašt.
172 Spring St.,
F. Marcinkus, fin. rašt.
27 School St.,
A. Lapinskas — išd.,
172 Spring St.
Susirinkimai buna kas pirmą Pėtnyčią kiekvieno mėnesio 7-30 val. vakare, po No. 875 Cambridge St., E. Cambridge, Mass. Taipgi Choro repeticijos buna kas Utarninką, 7:30 val. vakare aukščiau minėtoje vietoje.

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikoje

Kurių galima gauti:
Deimantu, laikrodžių Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo—lengvu išmokėsčiu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie paimą orderius ir pristato in namus.

Už 25c. krasos ženklelių siunčiame musų krautuves didelį naują katalogą lietuviškoj kalboje. Musų agentai: J. M. Nevetkis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Šidlauskas. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotas. Visi musu tavorai garantuojami. Krautuve adara iki 9 valandu vakare.

J. P. TUINILA
822 Washington St., Boston, Mass.

S.L.A. Kningyne

galima gauti visokias kningas. Šičion paduodame surašą tokių kningų, kurias vargiai kitur gausite:

15. — Petras Žemaitis. 69 psl., kaina 20c.
16. — Kražių skerdynė ir jos pesekmės. 77 psl., kaina 15c.
17. — Lietuviškai-trakiškos studijos. 123 psl., kaina 75c.
18. — Nuo Degtinės. Komedija dviejuose aktuose. 19 psl., kaina 10c.
19. Apie Sveikatą. Pasikalbėjimas Motinos su vaiku. 16 psl., kaina 10c.
20. — Lietuvių Tautos Padėjimas Rusų Viešpatystėje. (Rusų kalboje). 128 psl., kaina 50c.
21. — Ko Mus Mokina žvaigždės? 32 psl., kaina 10c.
22. — Rygiškių Jono Lietuvių Kalbės Sintaksė. Pirmoji dalis. 102 psl., kaina 75c.
23. — Politiškoji Ekonomija. Kas ji yra ir ko mokina. 84 psl., kaina 25c.
24. — Kun. A. Burba. Jo gyvenimas ir darbai. 29 psl., kaina 20c.
25. — "Apšvietos" kompietas susideda iš 780 puslapių spaudos ir jo kaina yra toki: su daru — 50 centų, su aparais — \$1.00.
26. — Maineris ir Lėberys. 60 puslapių, kaina — 15c.
27. — Aisopo Pasakos. 38 psl., su 110 paveikslų, 299 pasakos. Popieriniai aparais \$1.50. Drutais drobiniais aprd. \$1.50.
28. — Kompietai mėnesinio "Tėvynės" 1896, 1897, 1898, 1909, 1910, 1911, 1912 metų, po 50c., SLA. nariams — po 25c.

"Tėvynė" — savaitinis laikraštis, 8 puslapių, leidžiamas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, išeina kas pėtnyčia. Prenumerata metams: Suvientyse Valstijose — \$1.00. Kitose viešpatystėse — \$1.50. Reikalaudami kningų ir siųsdami pinigų prenumeratą, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 West 30-th St., New York City, N. Y.

KATALIKAS AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS **KATALIKAS**

VISUOMENES.

Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomy straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" — eina tautiškai — krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠCIO KAINA:
Metams ..... \$5.00.
Pusei metų ..... 3.00.
Trims mėnesiams ..... 1.75.
Dviem mėnesiams ..... 1.25.
Europoje metams ..... 7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą vieną numerį veistai.

TAIPPAT UŽLAIKOMA Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuve REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laikus ir siųsdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.